

**GÜZEL SANATLAR LİSESİ MÜZİK BÖLÜMÜ
ÖĞRENCİLERİNİN MÜKEMMELİYETÇİLİK VE
AKADEMİK ERTELEME DÜZEYLERİ
ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

Cemal YÜCEL

Yüksek Lisans Tezi

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı

2019

(Her hakkı saklıdır.)

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

**GÜZEL SANATLAR LİSESİ MÜZİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN
MÜKEMMELİYETÇİLİK VE AKADEMİK ERTELEME DÜZEYLERİ
ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

(Investigation of the Relationship Between, Levels of Perfectionism and Academic
Procrastination of Fine Arts High School Music Department Students)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Cemal YÜCEL

Danışman: Doç. Dr. Ülkü Sevim ŞEN

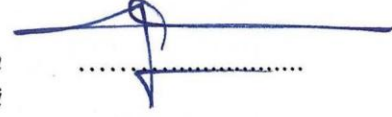
Erzurum
Şubat, 2019

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Cemal YÜCEL tarafından hazırlanan “Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” başlıklı çalışması 22/02/ 2019 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı: Prof. Dr. Cahit AKSU

*Trabzon Üniversitesi Fatih Eğitim
Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı*

Danışman: Doç. Dr. Ülkü Sevim ŞEN

*Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir
Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi
Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı*

Jüri Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Murat Kamil İNANICI

*Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir
Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi
Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı*

Bu tezin Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylarım.

27 Sebret 2019

Prof. Dr. Mustafa SÖZBİLİR

Enstitü Müdürü

ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” başlıklı çalışmanın tarafımdan bilimsel etik ilkelere uyularak yazıldığını ve yararlandığım eserleri kaynakçada gösterdiğimi beyan ederim.

22 / 02 / 2019

Cemal YÜCEL

Tezle ilgili patent başvurusu yapılması / patent alma sürecinin devam etmesi sebebiyle Enstitü Yönetim Kurulunun .../.../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 2 (iki) yıl süreyle engellenmiştir.

Enstitü Yönetim Kurulunun .../.../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 6 (altı) ay süreyle engellenmiştir.

TEŞEKKÜR

Tez yazma sürecinde gereken tüm ilgi ve alakayı gösterip araştırmanın sonuna kadar özverisini eksik etmeyen tez danışmanım Doç. Dr. Ülkü Sevim ŞEN'e, tecrübe ve bilgisini özverili bir şekilde paylaşan Doç. Dr. Yavuz ŞEN'e, bilgilerini paylaşıp yardımlarını esirgemeyen Doç. Dr. Sadık YÖNDEM'e ve örneklem üzerinde araştırma yapmaya izin veren MEB'e teőekkürlerimi sunarım.

Cemal YÜCEL

ÖZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GÜZEL SANATLAR LİSESİ MÜZİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN MÜKEMMELİYETÇİLİK VE AKADEMİK ERTELEME DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Cemal YÜCEL

Şubat 2019, 75 sayfa

Amaç: Bu araştırmada, Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, 2017-2018 yılında öğrenim görmekte olan; Hatay Bedii Sabuncu, Balıkesir T.C. Ziraat Bankası, Osmaniye Abdurrahman Keskiner, Adana Çukurova, Mersin Nevit Kodallı, Gaziantep Ticaret Odası ve Niğde Güzel Sanatlar Liseleri 10, 11 ve 12. sınıflarda okuyan 450 müzik bölümü öğrencisinden oluşmaktadır.

Araştırmada, Özbay ve Mısırlı Taşdemir (2003) tarafından Türkçeye uyarlanan “Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği”, Çakıcı (2003) tarafından geliştirilen “Akademik Erteleme Ölçeği” ve araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Bulgular: Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme değişkenlerinin alt boyutları arasında ilişki gözlenirken, katılımcıların mükemmeliyetçilik ile ilgili sorulara çoğunlukla orta seviyede (Kararsızım) puanlar verdiği görülmüş, katılımcıların mükemmeliyetçi olmaları yönünde aile beklentilerine dair kısmen yüksek algıları olduğu, kişisel standartlarının biraz yüksek olduğu, düzen konusunda ise oldukça yüksek bir mükemmeliyetçiliğe sahip olduğu görülmüştür. Akademik erteleme davranışına bakıldığında ise katılımcıların düşük akademik erteleme davranışına başvurdukları ortaya çıkmıştır.

Sonuç: Araştırma sonuçlarına göre, kız öğrencilerin erkeklere göre daha az mükemmeliyetçi oldukları, erkek öğrencilerin akademik erteleme seviyelerinin kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu, katılımcıların babalarının eğitim durumunun Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeğinin “hatalara aşırı ilgi” alt boyutu ile pozitif yönde anlamlı bir ilişkili olduğu tespit edilmiş, babası ortaöğretim ve ilköğretim mezunu olanlara göre babası örgün temel eğitim almamış olanların mükemmeliyetçilik seviyelerinin istatistiki olarak anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Mükemmeliyetçilik, akademik erteleme, güzel sanatlar lisesi, müzik bölümü öğrencileri.

ABSTRACT

THE INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN LEVELS OF PERFECTIONISM AND ACADEMIC PROCRASTINATION OF FINE ARTS HIGH SCHOOL MUSIC DEPARTMENT STUDENTS

Cemal YÜCEL

February 2019, 75 pages

Aim: The aim of this study is to investigation of the relationship between the levels of perfectionism and academic procrastination of Fine Arts High School Music Department students.

Method: In this study, correlational survey method was used. The population of this study were composed of 10, 11 and 12th grade students, from all Fine Arts High Schools in Turkey (76 schools), in 2017-2018 Academic Year. The sample were 450 students selected from 10, 11, 12th grade students studying music departments at Hatay Bedii Sabuncu, Balıkesir Ziraat Bank, Osmaniye Abdurrahman Keskiner, Adana Çukurova, Mersin Nevit Kodallı, Gaziantep Chamber of Commerce and Niğde Fine Arts High School.

In this study, “Multidimensional Perfectionism Scale”, adapted to Turkish by Özbay and Mısırlı Taşdemir (2003), “Academic Procrastination Scale” improved by Çakıcı (2003) and Personal Information Form, prepared by the researcher, were used.

Findings: While there is a correlation between the sub-dimensions of Perfectionism and Academic Procrastination variables, it was seen that the participants were mostly at the intermediate level (Unstable) to the questions about perfectionism; perfectionism. When the academic procrastination behavior was considered, it was found out that the participants applied to lower academic procrastination behavior.

Results: According to the results of the study, it was found that female students were less perfectionist than males and that the academic procrastination levels of male students were higher than females. According to the father of secondary and elementary school graduates, the level of perfectionism of those who did not read the father was found to be significantly higher than those of his father.

Keywords: Perfectionism, academic procrastination, fine arts high school music department students.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	i
ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI.....	ii
TEŞEKKÜR	iii
ÖZ.....	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar DİZİNİ.....	viii
ŞEKİLLER DİZİNİ	ix
KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ	x
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
Giriş	1
Araştırmanın Amacı	3
Araştırmanın Önemi	4
Araştırmanın Sınırlılıkları	4
Varsayımlar	4
Terim ve Tanımları.....	4
İKİNCİ BÖLÜM	6
Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar	6
Mükemmeliyetçilik Kavramı.....	6
Mükemmeliyetçiliğin tanımları.....	6
Mükemmeliyetçiliğin boyutları.....	7
Mükemmeliyetçi kişilerin özellikleri.	10
Erteleme.....	13
Erteleme davranışının tanımları.	13
Erteleme davranışının nedenleri.....	14
Erteleme davranışının boyutları.	15
Erteleme davranışının sonuçları.....	16
Erteleme davranışı türleri.....	17
Erteleme ve mükemmeliyetçilik ilişkisi.....	20
İlgili Araştırmalar	22
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	27
Yöntem	27

Araştırmanın Modeli	27
Çalışma Grubu.....	27
Veri Toplama Araçları.....	29
Uygulama	30
Veri Analizi	30
Araştırmacı Rolü	31
Geçerlik ve Güvenirlik	31
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	38
Bulgular	38
Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular	38
Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular	41
Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular	42
Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular	43
Araştırmanın Beşinci Alt Problemine İlişkin Bulgular	46
Araştırmanın Altıncı Alt Problemine İlişkin Bulgular	47
BEŞİNCİ BÖLÜM	49
Sonuç ve Öneriler	49
KAYNAKÇA	53
EKLER	59
EK-1. Kişisel Bilgi Formu	59
EK-2. Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği	60
EK-3. Akademik Erteleme Ölçeği	61
EK-4. Araştırma İzin Belgesi	62
ÖZGEÇMİŞ	63

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Katılımcıların Cinsiyete Göre Frekans ve Yüzde Değerleri	27
Tablo 2. Katılımcıların Sınıflarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri.....	28
Tablo 3. Katılımcıların Annelerinin Eğitim Durumlarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri	28
Tablo 4. Katılımcıların Babalarının Eğitim Durumlarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri	28
Tablo 5. Katılımcıların Kullandıkları Çalgılara Göre Frekans ve Yüzde Değerleri	29
Tablo 6. Ölçeklerin Geçerlik ve Güvenirlik Test Değerleri	32
Tablo 7. Ölçeklerdeki İfadelerin Ortalama Değerleri ve Faktör Dağılımları	33
Tablo 8. Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Değişkenleri Korelasyon Matrisi	35
Tablo 9. Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Değişkenleri Alt Boyutları Arasında Korelasyon Matrisi	36
Tablo 10. Ölçeklerin Alt Boyutlarının Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	38
Tablo 11. Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeğinin Yüzdelerlik Dağılımları	39
Tablo 12. Akademik Erteleme Ölçeğinin Yüzdelerlik Dağılımları	40
Tablo 13. Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Düzeylerinin Katılımcıların Cinsiyetine Göre Farklılaşp Farklılaşmama Durumu (Bağımsız t Testi).....	41
Tablo 14. Katılımcıların Cinsiyetine Göre Farklılaşan Alt Boyutlar (Bağımsız t Testi)	42
Tablo 15. Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Düzeylerinin Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeylerine Göre Farklılaşp Farklılaşmama Durumu (ANOVA).....	42
Tablo 16. Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Düzeylerinin Katılımcıların Kullandıkları Çalgılara Göre Farklılaşp Farklılaşmama Durumu (ANOVA).....	43
Tablo 17. Kullanılan Çalgı Türleri Açısından Aile Beklentileri Alt Boyutundaki Farklılığın Analizi (Tukey Testi).....	44
Tablo 18. Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Düzeylerinin Katılımcıların Annelerinin Eğitim Durumlarına Göre Farklılaşp Farklılaşmama Durumu (ANOVA)	46
Tablo 19. Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Düzeylerinin Katılımcıların Babalarının Eğitim Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmama Durumu (ANOVA)	47
Tablo 20. Katılımcıların Babalarının Eğitim Durumları Açısından Hatalara Aşırı İlgili Alt Boyutundaki Farklılığın Analizi (Tukey Testi)	48

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Mükemmeliyetçilik ile ilgili Araştırmaların Konu Dağılımları.	23
Şekil 2. Akademik Erteleme İle İlgili Araştırmaların Konu Dağılımları.	24

KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ

AE	: Akademik Erteleme
Akt.	: Aktaran
ANOVA	: Varyans Analiz Testi
CA	: Cronbach Alfa
Df	: Serbestlik Derecesi
f	: Frekans
F	: Varyans Analizi
KMO	: Kaiser Meyer Olkin
M	: Mükemmeliyetçilik
N	: Kişi Sayısı
Ort.	: Ortalama
p	: Anlamlılık Düzeyi
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences (Sosyal Bilimler İçin İstatistiksel Paket Program)
St.	: Standart
Std.	: Standart
t	: t testi
T.C.	: Türkiye Cumhuriyeti
TDK	: Türk Dil Kurumu
TUKEY	: Çoklu Karşılaştırma Yöntemi
vd.	: ve diğerleri
\bar{X}	: Ortalama

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş

Günümüzde insan gereksinimlerine cevap verebilmek için teknoloji ve sanayi her geçen gün gelişmekte ve yenilenmektedir. Bu gereksinimlere cevap niteliğinde olan yenilik ve gelişmeler yalnızca teknoloji ve sanayi alanı ile sınırlı kalmamakta, toplumun gereksinimlerine göre bireylerden beklenenler de değişmektedir. Doğal olarak işverenler, çalışanlar ve toplumun her kesimi, çalışkan, yetenekli ve daha bilgili insanları tercih etmekte; sorumluluk sahibi olan, görev bilinci yüksek ve kendine verilen görevleri zamanında bitirilebilen bireyler her alanda öncelikli tercih edilenler haline gelmektedir.

Yerine getirilmesi beklenen sorumluluklar, zamanında varılması gereken yerler ve yetiştirilmesi gereken işler günümüz insanının hayatında oldukça önemli görülmektedir. Bu bağlamda bireyler bir görevi ya da işi zamanında bitirebilmek için birçok şeyden vazgeçmek zorunda kalabilmektedir. Hatasız, zamanında ve en iyi şekilde yapılan işler; “planlama” yapmayı da ön plana çıkarmaktadır. Ancak bütün bu beklentilere, planlı yaşama sistemine rağmen bir insanın cinsiyeti, yaşı, toplumsal rolü ya da mesleği fark etmeksizin insanların hayatlarındaki yapması gereken görevleri zamanında yerine getiremediği; belli sebeplerden ya da nedensiz erteledikleri görülebilmektedir.

Lay (1986) ertelemeyi, kişiye gerekli olan amaçlara ulaşmayı ve kişinin niyetlerini gerçekleştirilmeyi sonraya bırakması olarak tanımlamaktadır (Akt., Tufan & Gök, 2009, s. 1).

Toplumun her alanında, her yaş grubundan bireyin sergilediği erteleme davranışının, akademik alanda da görülmesi oldukça yaygındır. Bireyler öğretim ve eğitim hayatlarında gerçekleştirecekleri görevleri ve yapmaları gereken ödevleri erteleyebilmekte; bu durum akademik erteleme olarak tanımlanmaktadır. Diğer bir ifadeyle akademik erteleme, okulla ve okul hayatıyla ilişkili tüm davranış, sorumluluk ve ödevlerin geciktirilme ya da ertelenme eğilimidir. Akademik erteleme öğrencilerin akademik başarı ve performanslarını olumsuz şekilde etkilemektedir. Okulda öğrenciye verilen sorumluluk ve ödevler, öğrenciye olumlu davranış ve bilgi kazandırılabilmesi ya da öğrenmenin daha etkin olması amacı taşımaktadır. Bu kazanımlar zamanında yapılmadığında öğrencinin okulda alması gereken bilgi ve davranışlar ertelenmiş olmakta; öğrencinin erteleme davranışı performansını ve yaşam kalitesini de olumsuz yönde etkilemektedir.

Eğitim bilimciler için temel ve 3nemli konulardan birisi 3đrencilerin var olan problemlerini anlamak ve bunlara 3z3mler 3retmektir. Bu y3zden, uzun yıllardan beri araştırmacılar 3đrencilerin eğitim ortamında karşılaştıkları problemleri ve akademik başarılarına engel olan nedenleri anlamaya y3nelik çalışmalar yapmaktadırlar. Son zamanlarda 3đrencilerde artmakta olan akademik erteleme davranışı ve sınav kaygısı 3đrencilerin akademik performansını olumsuz y3nde etkileyen nedenlerden bazılarıdır (Uzun 3zer & Topkaya, 2011, s. 13).

Araştırmacılar akademik ertelemenin olumsuz etkilerini ortadan kaldırmak için, bu erteleme davranışlarının temelinde yatan sebepleri araştırmakta; ortaya çıkışı ve neden yapıldığı 3st3nde çalışmaktadır. B3ylece akademik ertelemeye 3z3m 3retmek m3mk3n olacaktır. Kandemir (2010)'e g3re akademik ertelemenin olası nedenleri, “bireyin zamanı y3netmedeki yetersizliği, d3ř3k benlik saygısı, motivasyon, başarısızlık korkusu, m3kemmeliyetilik, okul başarısına ilişkin doyum d3zeyi ve kaygıdır” (s. 22).

Oldukça karmaşık yapıya sahip olan akademik erteleme davranışı birçok değişkenden etkilenmektedir. Yapılan alışmalar bu değişkenlerden birisinin de “m3kemmeliyetilik” kavramı olduğunu g3stermektedir.

David Burns, m3kemmeliyetileri “standartları ulaşılabilir sınırların ve sebeplerin 3tesinde” ve d3rt3sel olarak imkansız hedeflere ulaşmak için aralıksız didinen ve kendi değerini 3retkenlik ve başarıya g3re 3len kişiler olarak tanımlamıştır (Akt., Erol, 2017, s. 9).

İnsanlar doğdukları g3nden itibaren, hayatta kalmak ve buldukları çevreye/d3nyaya uyum sağlamak için s3rekli yeni bilgiler 3đrenmektedir. 3đrenme s3reci olarak ilerleyen hayatlarında yetişkinler tarafından yetiştirilen çocuklar, belirli bir standarda ulaştırılmaya çalışılmakta; “m3kemmel” olmaları beklenmektedir. Bireylerden, yaşları ilerledikçe istenen standartlara ulaşmak için çaba g3stermeleri, daha iyi olmaya hatta m3kemmel olmaya y3nlendirildikleri g3zlemlenebilmektedir.

M3kemmeliyetilik kavramı; olumlu bir kavram gibi g3r3nse de bireyin kendi kapasite ve yeteneklerini g3z 3n3nde bulundurmadan gerçekçi olmayan hedefler belirlemesine neden olabilmekte ve insan hayatını olumsuz etkileyebilmektedir. En iyi olmaya çalışan bireyler, başarabileceği diğer Şeyleri de kaçırmakta, tatmin olması neredeyse imk3ns3z olduğu için m3kemmeliyeti bireyin hayatı da zorlaşmaktadır. Shafran, Egan ve Wade (2017)'e g3re m3kemmeliyetiliğin yaygın olumsuz sonuçları anksiyete, depresyon, sosyal soyutlanma, daralan ilgi alanları, uykusuzluk, yorgunluk, kas gerginliği, mide bozulması, konsantrasyon zayıflığı, bir d3ř3nceye takılıp kalmak, 3z eleştiri artışı, 3z saygı d3ř3kl3đ3,

tekrarlayan kontrol, işlerin tekrarı, işlere aşırı zaman harcamak, işleri ertelemek ve ayrıntılara aşırı takılmaktır (s. 19).

İnsan hayatının en önemli geçiş dönemini oluşturan “ergenlik” dönemi; lise dönemindeki öğrencileri mükemmeliyetçi olmaya itebilmekte; kendilerini arkadaşlarına ve çevresine ispatlamak isteyen öğrenciler gerçekçi hedefler belirlemedikleri için akademik erteleme davranışı sergilemektedirler. Akademik erteleme ve mükemmeliyetçilik arasındaki ilişkinin lise öğrencileri üzerinde incelenmesi önem taşımaktadır. Bu nedenle araştırmaya ihtiyaç duyulmuştur.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmada öğrencilerin başarı durumuna etki ettiği düşünülen mükemmeliyetçilik ve akademi erteleme davranışları, çeşitli değişkenler açısından ele alınarak eğitim-öğretimde öğrenci davranışlarına dikkat çekmek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırma sonuçlarının, eğitim-öğretimde verimi artırma konusunda etkili olacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmanın problem cümlesi;

Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü 10. 11. ve 12. sınıflarında öğrenim gören öğrencilerin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeyleri arasında bir ilişki var mıdır? şeklinde oluşturulmuştur.

Buna göre araştırmanın alt problemleri;

1. Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme davranış puanları ne düzeydedir?
2. Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik puanları ve akademik erteleme düzeyleri, cinsiyetlerine göre farklılaşmakta mıdır?
3. Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik puanları ve akademik erteleme düzeyleri, öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre farklılaşmakta mıdır?
4. Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik puanları ve akademik erteleme düzeyleri, bireysel çalgılarına göre farklılaşmakta mıdır?
5. Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik puanları ve akademik erteleme düzeyleri, anne eğitim durumuna göre farklılaşmakta mıdır?

6. Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik puanları ve akademik erteleme düzeyleri, baba eğitim durumuna göre farklılaşmakta mıdır? şeklinde sıralanmıştır.

Araştırmanın Önemi

Bu araştırma Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme davranışı arasındaki ilişkisini inceleyen öncü çalışmalardan biri olması bakımından önemlidir.

Mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme konularında müzik alanı ile ilişkili çalışmaların az sayıda olduğu görülmüştür (Çoraklı, 2007; Sarıkaya, 2018; Tufan & Gök, 2009).

Bu araştırma ile öğrencilerin başarı durumuna etki ettiği düşünülen mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme davranışlarının çeşitli değişkenler açısından ele alınarak eğitim-öğretimde öğrenci davranışlarına dikkat çekilmesi ve araştırma sonuçlarının, eğitim-öğretimde verimi artırma konusuna katkı sağlayacağı nedeniyle önemlidir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu çalışma Özbay ve Mısırlı Taşdemir (2003) tarafından Türkçeye uyarlanan “Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği”, Çakıcı (2003) tarafından geliştirilen “Akademik Ertelme Ölçeği” ve kişisel bilgi formundan elde edilen verilerle ve araştırmacı tarafından ulaşılabilen (kitap, makale, tez, internet) kaynaklarla sınırlıdır.

Ayrıca araştırmaya katılan “Hatay Bedii Sabuncu, Balıkesir T.C. Ziraat Bankası, Osmaniye Abdurrahman Keskiner, Adana Çukurova, Mersin Nevit Kodallı, Gaziantep Ticaret Odası ve Niğde Güzel Sanatlar Lisesi” olmak üzere 7 Güzel Sanatlar Lisesi’nde 10. 11. ve 12. sınıflarda okuyan toplam 450 müzik bölümü öğrencisi ile sınırlıdır.

Varsayımlar

Bu araştırmada; çalışma gurubunun evrene genellenebilir olduğu, çalışmaya katılan öğrencilerin, ölçeklere samimi ve doğru cevap verdiğini varsayılmıştır.

Terim ve Tanımları

Ertelme: Türk Dil Kurumu’nun Türkçe sözlüğündeki tanımda “ertelemek işi, sonraya bırakmak, tehir etmek, tecil etmek, talik etmek”, anlamında karşılık bulmaktadır (Türk Dil Kurumu [TDK], 2011, s. 813).

Akademik erteleme: Akademik kökenli görevleri içermekte ve akademik işlerin bazı nedenlere bağlı olarak geciktirilmesi olarak tanımlanmaktadır (Akbay, 2009, s. 17).

Mükemmeliyetçilik: Türk Dil Kurumu'nun Türkçe sözlüğündeki tanımında "Mükemmeliyetçi olma durumu" olarak tanımlanmaktadır. Mükemmeliyetçi ise "Mükemmel olma yolunda aşırı çaba sarf eden kimse" olarak tanımlanmıştır (TDK, 2011, s. 1725).

İKİNCİ BÖLÜM

Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar

Mükemmeliyetçilik Kavramı

Mükemmeliyetçilik, gündelik yaşamda sıklıkla kullanılan bir terimdir. İnsanlar genellikle mükemmeliyetçi dediklerinde yaptığı her işte hedeflerine ve en iyi performanslarına ulaşmak için çabalayan bir kişiyi kastederler. Mükemmeliyetçilik hayatın her yönünde bulunabilir. Bir kişi, hayatın sadece bir alanında, örneğin, işinde mükemmeliyetçi olabilir, ancak hayatın pek çok alanında mükemmeliyetçi olmak daha yaygındır. Bunlar, iş, okul, sosyal ilişkiler, spor, kişisel görünüm, kilo, temizlik, hijyen, evin hali, arkadaşlık, müzik, hobi gibi önemli herhangi bir alan olabilir (Shafran, Egan & Wade, 2017, s. 15).

Mükemmeliyetçilik kavramının anlaşılabilmesi için öncelikle mükemmeliyetçilik ve mükemmeliyetçi kavramlarının açıklanması gerekmektedir.

Mükemmeliyetçiliğin tanımları.

En genel tanımıyla mükemmeliyetçilik; “mükemmeliyetçi olma durumu” olarak; mükemmeliyetçi ise “Mükemmel olma yolunda aşırı titiz davranan ve aşırı çaba sarf eden kimse” olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2011, s. 1725). Mükemmeliyetçilik kavramı oldukça tartışılır bir kavramdır ve bu durum iki ucu keskin bir kılıca benzetilmektedir. Mükemmeliyetçilikte kişi hem en yüksek standartlara ulaşması hem de asla hata yapmaması gerektiğine inanmaktadır. Bu ilk bakışta olumlu bir özellik gibi görünse de aslında erişilmesi mümkün olmayan bir konuma umutsuzca erişme çabası anlamına gelmektedir (Atasoy, 2018).

Hollander (1965), mükemmeliyetçiliğin kavramsallaştırılması ile ilgili ilk çalışmaları yapan araştırmacıdır. “Mükemmeliyetçilik” adlı makalesinde mükemmeliyetçiliği çocukluk döneminde öğrenilmiş olumsuz bir kişilik özelliği olarak ele almıştır. Hollander (1965) mükemmeliyetçilik kavramını bireyin kendisi ya da başkaları için durumun gerektirdiğinden daha yüksek standartta bir performans beklemesi olarak tanımlamıştır (Akt., Şahiner, 2011, s. 14).

Mükemmeliyetçilik kavramı birçok kişi tarafından tanımlanmıştır. Örneğin, psikiyatrist David Burns, mükemmeliyetçileri “standartları, ulaşılabilirliğin ve makul ölçülerin dışında kalan kişiler” olarak tanımlamıştır. Burns’e göre mükemmeliyetçi kişiler

standartlara adeta meydan okuyan ve herkesin başarabileceği hedeflerin dışına çıkarak farklılıklarını ispatlamaya çalışan kişilerdir (Akt., Şaşmaz, 2015, s. 26).

Somov (2010)'a göre ise mükemmeliyetçilik bir çeşit açlıktır ve mükemmeliyetçi bireylerin üç temel açlığı vardır. Bunlar; onaylanma/doğrulanma açlığı, yansıtma/dikkat açlığı ve kontrol/kesinlik açlığıdır. Onaylanma/doğrulanma açlığı, mükemmeliyetçinin kafasının rahat edebilmesi için başkaları tarafından yaptıklarının onaylanması ihtiyacıdır. Yansıtma/dikkat açlığı, mükemmeliyetçinin çevresindeki insanların dikkatini çekme, onların ilgi odağı olma ihtiyacıdır. Kontrol/kesinlik açlığı ise mükemmeliyetçinin yaptıklarından emin olma ve emin olma için aşırı kontrol etme ihtiyacıdır (Akt., Kahraman & Pedük, 2014, s. 139).

Mükemmeliyetçilik, kişinin kendisi için belirlediği yüksek standartlara ulaşmak için olumsuz sonuçlara rağmen sürekli olarak çabalamasını içermektedir. Ayrıca kişi, standartlardan birini karşılamadığını düşündüğünde öz eleştiri yapması da mükemmeliyetçiliğin kapsamına girmektedir. Mükemmeliyetçiliğin net şekilde tanımlanmasının önündeki en önemli sorunlardan biri kişilerin öz saygılarını bu yüksek standartlara ne kadar iyi ulaşabildiklerine ilişkin algılarına dayandırmaları ve bunun standart bir ölçüsünün olmamasıdır (Shafran *vd.*, 2017, s. 16).

Mükemmeliyetçiliğin boyutları.

Tek Boyutlu bakış açısı ile mükemmeliyetçilik.

Tek boyutlu mükemmeliyetçi düşüncesini benimseyen araştırmacıların ortak noktası mükemmeliyetçiliğin negatif bir kişilik özelliği ve mükemmeliyetçi olanların kendilerine yüksek derecede standartlar belirleyen kişiler olduklarını ifade etmeleridir (Demirci, 2018, s. 20). Bu bağlamda tek boyutlu bakış açısına göre mükemmeliyetçilik, bireyin çabalarına dönük olarak yaptığı olumsuz değerlendirmenin bireyin düşük benlik algısına sahip olması, başarısızlık korkusu, sevgi ve kabul ihtiyacından kaynaklandığı düşünülmekte ve mükemmeliyetçilik “olumsuz” kabul edilmektedir (Sarioğlu, 2011, s. 31).

Mükemmeliyetçilik genel tanımlamalar ve tek boyutlu bakış açısında olumsuz ele alınsa da yararlı ve yararsız/zararlı olarak ele alınmaktadır. Yararlı mükemmeliyetçilik ile yararsız/zararlı mükemmeliyetçilik arasındaki ayrım, bu tarz olumsuz sonuçlara rağmen çok yüksek kişisel standartlara ulaşmak için devamlı çabalamak ve kendi değerini bu standartlara ne kadar yaklaştığına dayandırmakta yatmaktadır. Zararlı mükemmeliyetçilikte kişinin kendisiyle ilgili görüşü kendi zorlayıcı standartlarına ne kadar ulaşabildiklerine fazlasıyla bağlı olmakta ve kişi, olumsuz sonuçlara rağmen aynı standartlar için çabalamaya devam

etmektedir (Shafran *vd.*, 2017, s. 16). Bu çabalamanın sonucunda kaygı, depresyon, intihar ve evlilik sorunları gibi zararlı sonuçlar olasıdır (Flett, Hewitt & Martin, 1995, s. 113).

Flett, Hewitt, Blankstein ve Gray (1998) ise, mükemmeliyetçiliği içeren düşüncelerin kişide, depresyon, anksiyete ve bireyin zihninde tekrar eden düşüncelere yol açan bilişsel bir bileşene sahip olduğu ve bu durumun kişide sıkıntıya yol açtığı belirterek tek boyutlu mükemmeliyetçiliğin olumsuz sonuçlarına dikkat çekmektedir (s. 1363).

Özetle; mükemmeliyetçilik ile ilgili ilk çalışmalarda, mükemmeliyetçilik tek boyutlu ve olumsuz bir kişilik özelliği olarak ele alınmıştır. Bu bakış açısına göre, mükemmeliyetçilik kişinin kendi performansına yönelik olarak yaptığı olumsuz eleştirileri, düşük benlik saygısını, başarısızlık korkusunu içeren ve sevilme ile kabul edilme ihtiyacından kaynaklanan olumsuz bir kişilik özelliği olarak görülmektedir. Mükemmeliyetçilikle ilgili bu tek boyutlu ve olumsuz bakış açısı 1970'lerin sonuna doğru yerini çok boyutlu mükemmeliyetçilik anlayışına bırakmıştır (Akt., Bulut, 2014, s. 26).

Çok boyutlu bakış açısı ile mükemmeliyetçilik.

Pozitif yönlerinin olabileceğinin anlaşılmasıyla mükemmeliyetçiliği çok boyut olarak açıklayan yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. Rice, Lopez ve Vergara (2005) mükemmeliyetçiliği çok boyutlu olarak ele alan bir yaklaşımla hataya karşı aşırı ilgi, kendinden kuşku duyma, kendini aşırı derecede eleştirme, gerçek dışı yüksek standartlar belirlemenin mükemmeliyetçiliğin olumsuz yönleri olarak ortaya koymuşlardır. Mükemmeliyetçiliğin olumlu yönlerine odaklanan bireylerin yüksek performans için azimli olma, kendini cezalandırıcı olmama ve kendinden ve performanslarından memnun olma gibi özelliklere sahip olduğunu Rice ve Ashby (2007) çalışmalarında belirtmiştir (Akt., Sönmez, 2017, s. 24).

Mükemmeliyetçiliği çok boyutlu inceleyen Kanadalı psikologlar Hewitt ve Flett (2003) yaptıkları araştırmalar sonucu mükemmeliyetçi düşünce ve davranışlara sahip kişileri üç ana tipe göre sınıflandırmıştır.

1. Kişi Merkezli Mükemmeliyetçilik: Kişinin kendisi için gerçeküstü yüksek standartlara sahip olmasıdır. Hatalarını asla kabullenmeyen bu kişiler kendilerine hata yapma şansı hiç tanımazlar. Kendilerini başarısız gördükleri her olay ve yakalayamadıkları her standart onları ağır bir depresyona yaklaştırır.

2. Başkaları Merkezli Mükemmeliyetçilik: Kişinin başkaları için gerçeküstü yüksek standartlara sahip olmasıdır. Başkaları için belirledikleri yüksek standartlar etrafındaki kişilerle olan ilişkilerini son derece kırılabilir ve gergin hale getirir. İçten içe herkese karşı öfke

duyarlar. Herkesle aralarında adı konmamış bir kavga vardır. Etraflarında bulunan kişiler için hayatı oldukça zorlarlar.

3. Toplumca Tanımlanmış Mükemmeliyetçilik: Başkalarının kişiden beklentisinin yüksek olmasıdır. Kişi başarmak dışında hiçbir şansı yokmuş gibi hisseder. Kendi tercihi olmayan yüksek standartların peşinden koşup başarmaya çalışmak kişide öfke, depresyon, toplum tarafından yargılanma korkusu gibi sosyal endişelere sebep olur (Akt., Şaşmaz, 2015, s. 27).

Çok boyutlu mükemmeliyetçilik olumlu ve olumsuz olmak üzere iki boyutta da incelenebilmektedir. Genel olarak olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçiler arasındaki farklar onların yüksek standartları ve düzen ihtiyaçlarını ele alış şekllinden kaynaklanmaktadır. Olumlu mükemmeliyetçiler bu eğilimleri, performans artırıcı bir yapı olarak kullanmaktadırlar. Buna ek olarak olumlu mükemmeliyetçiler yüksek standartlara ulaşmak için aşırı düzeyde kaygı yaşamazlar ve belirledikleri amaçlara ulaşamadıklarında hevesleri kırılmaz, aksine daha sıkı ve akıllıca çalışmaları konusunda motive olurlar. Diğer taraftan olumsuz mükemmeliyetçiler, kendilerine belirledikleri yüksek standartlara ulaşma konusunda aşırı derecede kaygılıdırlar ve mükemmelle ulaşamadıklarında kendilerini yıkılmış hissederler (Kotman, 2000'den Akt., Altun, 2010, s. 23).

Bieling, Israeli ve Anthony (2004) mükemmeliyetçiliğin olumlu yada olumsuz olup olmadığını belirlemek için, mükemmeliyetçiliğin yapısını inceledikleri bir çalışma yapmışlardır. Araştırmacılar mükemmeliyetçiliğin çeşitli psikolojik zorluklara savunma mekanizması olarak kullanıldığı ve bu zorluklar altında yatan bir kişilik değişkeni olarak tanımlanabileceğini ifade etmişlerdir. Ayrıca mükemmeliyetçiliğin hem olumlu hem de olumsuz olabileceğini öne sürerek duygusal sıkıntıyla sonuçlanan tarafın olumsuz boyutunun yanı sıra iyi olan bir boyutunun olduğunu da belirtmişlerdir (s. 1373).

Terry Short, Owens, Slade ve Dewey (1995)'de mükemmeliyetçiliği olumu ve olumsuz olarak inceleyen araştırmacılardan olup, mükemmeliyetçiliğin kişisel ve sosyal öğeleri içeren olumlu ve olumsuz tarafının olduğunu belirtmişlerdir (s. 663).

Olumlu-olumsuz çoklu boyutun yanı sıra birtakım araştırmacılara göre mükemmeliyetçiliğin çok boyutlu yapısı hatalara aşırı odaklanma, yüksek bireysel standartlar, yapılacak işler konusunda şüphe duymak, organizasyon ihtiyacı göstermek, anne babanın beklenti düzeyinin yüksek olmasından oluşmaktadır.

Frost ve Martin (1990), mükemmeliyetçiliğin çoklu boyutlarını kendi çalışmaları sonucunda değerlendirmiş ve aşağıdaki sınıflandırmayı yapmışlardır;

- 1. Hatalara Aşırı Odaklanma:** Hata yapmamaya aşırı derecede önem verme ve hata yapmanın başarısızlıkla özdeş olduğu inancını taşıma eğiliminde olmaktır.
- 2. Yüksek Bireysel Standartlar:** Bu boyutta birey, kendisi için yüksek bireysel beklentiler içindedir ve standartları kendisi belirler. Hedeflerine ulaşamamak, onun için ikinci sınıf insan olmak anlamına gelir.
- 3. Yapılacak İşler Konusunda Şüphe Duymak:** Bu şüphe, aşırı düzeyde görevlerini yerine getirmemiş olma hissi duymaya dayanır. Mükemmeliyetçi kişilerin işlerini bitirmeleri diğer insanlardan daha uzun sürer. İşi layıkıyla yaptıklarından emin olamadıkları için tekrar tekrar kontrol ederler.
- 4. Organizasyon İhtiyacı Göstermek:** Mükemmeliyetçi kişiler, tertip ve düzene aşırı derecede odaklandıkları için aslında önemli olan şeyleri yapmakta zorlanırlar. İşi yapış şekilleri ile ilgili zihinsel bir organizasyon oluştururlar. Bu organizasyona uygun şekilde sürecin ilerlemesini beklerler.
- 5. Anne Babanın Beklenti Düzeyinin Yüksek Olması:** Bu özellik, mükemmeliyetçiliğin boyutlarını anlamada çok yardımcı olabilir. Başkalarından kaynaklanan nedenlerle üzerlerinde mükemmeli yapma baskı hisseden kişiler için, anne baba bu baskının dış kaynağı olabilir. Utangaç ve toplumsal huzursuzluğu olan kişilerin anne babalarının genellikle yüksek beklentilere sahip olduğu gözlemlenmiştir (Akt., Erol, 2017, s. 22-27).

Mükemmeliyetçiliğin çok boyutlu yapısı içsel ve dışsal olarak da ele alınabilmektedir. İçsel ve dışsal mükemmeliyetçilik boyutlarına göre; içsel mükemmeliyetçiler kendileri için gerçekçi olmayan standartlar belirleyen, hatalarına odaklanan kişiler iken dışsal mükemmeliyetçiler diğer bireylere yönelik koyulan standartlar ve beklentilerdir (Siegle & Schular, 2000'den Akt., Sarioğlu, 2011, s. 33).

Mükemmeliyetçi kişilerin özellikleri.

Erol (2017) mükemmeliyetçi kişileri, olayların en ince detaylarını dahi düşünen, diğer insanların onları ancak mükemmel olduklarında değerli göreceğine ve seveceğine inan, doğru olanı yapmak için çok çaba harcayıp karar vermekte zorlanan, yaşadıkları zorluk ve problemlerin yarattığı duygusal reaksiyonlara karşı duyarlılıkları fazla olan, yaptıkları her işte başarılı olmak isteyen, iş yaşantılarına çok önem veren, hataya karşı toleransları düşük kişiler olarak tanımlamıştır (s. 11-14).

Mükemmeliyetçi düşünce ve davranışlara sahip olan kişilerin diğerlerine göre oldukça katı ve yüksek standartları vardır. Bu kişilerin beklentileri çoğunluğun hedefinden daima farklıdır. Başarılması son derece güç olan bu yüksek standartlar oldukça iyi sayılabilen

performansların bile “başarılmamış” hedefler olarak değerlendirilmesine sebep olur. Bu durum kişilerde öfke, depresyon, güven eksikliği ve endişe gibi olumsuz duyguların yoğun olarak yaşanmasına sebep olur (Şaşmaz, 2015, s. 26).

Mükemmeliyetçiler, yaptıkları işi, ne kadar hızlı ve güzel olursa olsun, sadece kendi yüksek beklentilerini karşılayamadığı veya gereğinden fazla uç olan ölçütlerine uymadığı için ertelerler (Emmett, 2003, s. 107).

Mükemmeliyetçi kişilerin sahip olabileceği özellikler; kendini eleştirme, yetersizlik duygusu, güçlü olma çabası, zihnin felç olması, düşünceyi durduramama, çatışmaya girmekten kaçınmak, rekabet duygusu, sabırsızlık, düzen, duygusal katılık, eleştiriye duyarlılık, en doğru olana ulaşma çabası, sürekli yüksek performans beklentisi, hedefe ulaşma, titizlik, kendini özel hissetme, iş birliği yapmaktan hoşlanmama şeklinde sıralanabilmektedir (Erol, 2017).

Mükemmeliyetçi bireyler hem en yüksek standartlara ulaşması hem de asla hata yapmaması gerektiğine inanmaktadır. Olumlu gibi görünen bu özellik erişilmesi mümkün olmayan bir konuma umutsuzca erişme çabası anlamına gelmektedir. Mükemmeliyetçi kişiler mükemmel olma isteklerinin başarı, onay, sevgi ve takdir kazandıracağını düşünmekte ancak kullandıkları yöntemler onları istedikleri “sevgi” ve “kabul görme” den mahrum bırakmaktadır. Mükemmeliyetçi öğrenciler sınav ve başarı kaygısı yaşama eğiliminde olduklarından akademik başarıları olumsuz etkilenebilmektedir (Sönmez, 2017, s. 23).

Mükemmeliyetçi kişilik özellikleri hakkında farklı görüşler ileri sürülmektedir. Örneğin, Callard Szulgit (2012)’e göre erteleme davranışı gösterme, ailesinden ve arkadaşlarından kendini soyutlama ve bunu hatalarının görülmemesi için yapma, başkaları komik olmadığını düşünür endişesiyle mizah yönünü saklama, kendisini ve diğerlerini çok eleştirme, aşırı kontrol etme davranışı gösterme, herhangi bir oyunda kazanmak zorunda hissetme ve keyif alamama, aşırı hassas olma, bir işi ne zaman bitireceğini bilememe, takım oyuncusu olmada zorluk çekme, genel doğrular yerine küçük hatalara takılma, yeterliyi yeterli bulmama, zaman yönetimi becerileri düşüklüğü, hiçbir zaman iyi olmadığını düşüncesiyle öz saygısı düşüklüğü, yargılayıcı olma özelliklerini mükemmeliyetçi kişilik özellikleri olarak belirtmiştir (Akt., Kahraman & Pedük, 2014, s. 139).

Genel olarak mükemmeliyetçi kişilerin özellikleri şu şekilde sıralanabilmektedir

1. Mükemmeliyetçi kişilerde yüksek rekabet duygusu vardır. Hep kendilerini başkalarıyla kıyaslarlar, onlardan daha iyi olmaya çalışırlar. Bu çabaları sonuç vermediğinde, kendilerini de aşırı derecede eleştirirler.

2. Mükemmeliyetçi kişinin yaşadığı andan zevk alması çok zordur. Sürekli bir adım sonrasını düşünür. Bu nedenle gergindir.
3. Mükemmeliyetçi kişi için yaşadıklarının kendisi üzerinde etkisinden çok ulaşmak istediği hedef önce gelir yüksek düzeydeki hedefine ulaşamayınca da başarısız olduğunu düşünür.
4. Mükemmeliyetçi kişi, başarısızlık ihtimalinden çok korkar. Başarısızlık durumlarında morali çok kolay bozular. Kendisini toparlamakta zorlanır. Bu nedenle onun için bir işi yapmaya karar vermek güçtür.
5. Mükemmeliyetçi kişi, stres durumlarından çabuk etkilenir. Kusursuzluğu yakalamak için hiç hata yapmamaya çalışan mükemmeliyetçilerde anksiyete sık görülür.
6. Mükemmeliyetçi kişinin beklentileri çok yüksek olduğu için yakın ilişkilerde problem yaşayabilir. Hedefleri gerçekleşmediğinde yaşadığı hayal kırıklığı ve mutsuzluğu çevresine de yayabilir.
7. Mükemmeliyetçi kişi, her şeyi kontrol altında tutmaya çalışır. Evden çıkarken her şeyi tam yaptığından emin olmak için odaları teker teker gezer, kontrol eder.
8. Mükemmeliyetçi kişiler işleri daha iyi yapmak için sürekli ertelerler. Bir süre sonra ertelemekten başka hiç bir şey yapmadığını görürler.
9. Her şeyi planladıkları için planlarında bir aksama olduğunda büyük sıkıntı yaşarlar.
10. Mükemmeliyetçi kişiler kendisini çok çabuk değersiz hissederler. Başarılı olduğunda, onaylandığında, kendini iyi hissetse de olumsuz durumlarda kendini yoğun bir şekilde eleştirmesi ve suçlaması kendini algılayışını olumsuz etkiler.
11. Suçluluk duyguları yoğundur. Kötü olaylarda kendi payına düşenleri abartır. Yoğun suçluluk duygusuna çoğu zaman utanç da eklenir.
12. Başarısız olma korkusu nedeniyle harekete geçmekte zorlanırlar (Akt., Erol 2017, s. 92-97).

Özet olarak; mükemmeliyetçi kişiler, öz değerini yüksek standartlara dayandırıp kendisi için ulaşılması güç standartlar belirler ve olumsuz etkilerine rağmen zorlayıcı standartlara ulaşmak isterler, başarısızlık durumunda ise acımasız öz eleştirilere sahiptirler (Shafran *vd.*, 2017, s. 18).

Mükemmeliyetçi kişilerin özelliklerine ilişkin kaynaklar incelendiğinde erteleme davranışının mükemmeliyetçi kişilerin bir özelliği olduğu görülmektedir, bu nedenle çalışmanın devamında erteleme davranışı incelenecektir.

Erteleme

Erteleme davranışının tanımları.

Ertelemenin tanımlanması, işlevinin nasıl olduğunun belirlenmesi ve bileşenlerinin neler olduğunun araştırılması davranışın doğasının anlaşılmasında önemli görülmektedir (Çetin, 2016, s. 14). İngilizcede kullanılan erteleme sözcüğü (procrastination) Latin kökenli procrastinare fiilinden gelmektedir ve bir şeyi başka bir güne erteleme ya da sonraya bırakma anlamına gelmektedir. Procrastination sözcüğü pro (İngilizcede yaygın olarak kullanılan ve ileriye dönük hareket anlamına gelen zarf) ve crastinus (yarına ait) sözcüklerinin birleşmesinden oluşmaktadır (Çakıcı, 2003, s. 4).

Türk Dil Kurumu'nun Türkçe sözlüğündeki tanımda erteleme, "sonraya bırakma", anlamında karşılık bulmaktadır (TDK, 2011, s. 813).

Dryden (2000, s. 15) ise ertelemeyi, kişiye yarar sağlayacak, belirli bir süre içinde gerçekleştirilmesi gereken bir işin başka bir zamana bırakılması olarak tanımlamıştır.

Farklı bir ifade ile erteleme, kişinin yapmış olduğu seçimin sonucunun kötü olacağını bilmesine rağmen diğer seçenekleri görmezden gelerek bir davranışın ya da görevin gönüllü olarak yapılmamasıdır (Kandemir, 2010, s. 14). Bir davranışa erteleme diyebilmek için bireyin elindeki işi akılcı olmayan sebeplerle geciktiriyor olması ve bu geciktirme sürecinin bireyi ciddi anlamda sıkıntıya sokuyor olması gerekmektedir (Akbay, 2009, s. 5).

Erteleme eğilimi ise yapılması gereken önemli bir işi ertelemeye yönelik bir kişilik özelliği, davranışsal bir eğilim, gereksiz bir geciktirme ve akılcı olmayan bir eğilim olarak tanımlanmaktadır (Balkıs, 2006, s. 10).

Erteleme, hemen her insanın hayatında var olan bir davranış biçimidir. Kimi insanlar yapacakları bazı sıkıcı ve zor işleri ertelerken, kimileri de yapılacak iş ne olursa olsun erteleme eğilimi içerisinde. Yani erteleme belli durumlar kapsayan bir davranış olabileceği gibi hayatın tümünü etkileyen bir davranış özelliği olarak da karşımıza çıkabilmektedir (Arslan, 2013, s. 6). Erteleme davranışı öğrencilik yıllarında okula dair sorumlulukların ertelenmesi ile başlamakta, günlük yaşamdaki faturaların ödemelerinin ertelenmesi, sağlığa dair alınacak önlemleri ertelenmesi ve çözüm bekleyen başka durumlardaki ertelemeler gibi günlük yaşama ilişkin konularda da yaygınlık göstererek kronikleşen bir hal alabilmektedir (Gül, 2015, s. 3).

Milgram (1991), erteleme davranışının duygusal ve davranışsal öğelerini içeren tanımında dört temel bileşenin gerekli olduğunu ileri sürmüştür. Bunlar:

- Bir davranışın geciktirilmesi,

- Bir ürünün standartların altında ortaya çıkması,
- Önemli olarak algılanan bir görev olması,
- Duygusal karmaşa ile sonuçlanması (Akt., Erdoğan, 2016, s.11).

Erteleme, günlük ve akademik yaşam üzerindeki önemli etkilerine ve görülme sıklığına rağmen dünyada son 25-30 yıldır araştırma konusu olmuştur. Türkiye'de ise erteleme davranışı, 2003 yılında başlamış, bilimsel çalışmalarla erteleme davranışı açıklanmaya çalışılmış ve günümüzde hala çalışmalar devam etmektedir (Tanrikulu, 2013, s. 18).

Erteleme davranışının nedenleri.

Bireyin sahip olduğu olumsuz bilişsel yüklemeler, irrasyonel inançlar, kaygı, depresyon, mükemmeliyetçilik gibi özellikler erteleme davranışı için neden olabilmektedir (Ferrari vd., 1995; Haycock, 1993'den Akt., Aydoğan, 2008, s. 12).

Erteleme davranışının nedenleri araştırmacılar tarafından değişik şekillerde ele alınmaktadır.

Ertelemenin en sinsi sebeplerinden biri korkudur; korku bilinçaltımıza yerleşir ve bizi hareket edemez hale getirecek güce sahip olur. Bazen çocuklarda dâhil insanlar, bilinmeyen, tanımlanamayan korkular yüzünden, işlerini haftalarca veya aylarca geciktirirler. Bu korku bulunduğu veya adı konulduğu zaman genellikle erteleme sorunu ortadan kalkar. Bu geciktirici korkular, “başarı korkusu, değişim korkusu, yargılanmak, eleştirilmek veya cezalandırılmak korkusu, çok fazla sorumluluk alma korkusu, bilinmeyen duygulardan korkma korkusu, reddedilme korkusu, yanlış karar verme korkusu” şeklinde olabilir (Emmett, 2003, s. 119-131).

Benzer şekilde, Burke ve Yuen (2008)'e göre de ertelemenin sebebi bireyin red edilme veya başarısız olma korkusudur. Yazarlar bireylerin diğerleri tarafından değerlendirilmekten endişe duymaları nedeniyle ertelemeye başvurduklarını ifade etmektedir. Bu bireyler yetersiz görülme, çabalarının yeterli bulunmamasından ve beklentiyi karşılayamamaktan korkmaktadırlar (Akt., Çetin, 2016, s. 18). İsteddiği hedefe ulaşamayacağını düşünen ve yaptığı işlerde sürekli başarısız olacağına yönelik olumsuz algılamalarından kaynaklı ertelemeye yönelen bireyde kaygı ve korku ön plandadır. Öğrenci, önceliklerine bağlı olarak çalışmalarını tamamlamaktansa gelecekteki sınavlar ve projeleri hakkında endişelenerek çok zaman harcayabilmektedir (Balkıs, 2006, s. 16). Bu kaygıyla birlikte kişi kendisine ait görev ve sorumlulukları yerine getirmeyi bırakabilir. Motivasyonun azalmasıyla birlikte yaptığı işleri erteleyebilir (Erol, 2017, s. 105).

Erteleme davranışlarının temelinde genellikle zorunluluklar, gereklilikler, “yapmalıyım, olmalıyım” biçiminde görülen katı inanışların yattığına dair bir inanış da

bulunmaktadır. Bu inancı öne süren ve psikolojik danışmanlık ve psikoterapi anlamında “Mantıksal Duygusal Davranış Terapisi” olarak bilinen yaklaşımın kurucusu olan Dr. Ellis, belirli konularda ya da genel olarak kronik erteleme sorunu yaşayan insanların bu davranışlarını açıklayan üç sağlıklı inanışları daha olduğunu belirtmektedir. Toplamda dört sağlıklı inanış şu şekildedir.

- 1. Katı istekler:** Zorunluluklar, gereklilikler, “yapmalıyım olmalıyım” biçiminde görülen katı istekler.
- 2. Büyütme:** Bu tür inanışa sahip insanlar kesinlikle olmaması gerektiğine inandıkları bir koşulun varlığını olumsuz yönde olağanüstü abartırlar. Kişi elindeki işe başlamadan önce rahat olması gerektiğine inanıp rahatsızlık duyarsa bunun son derece berbat bir durum olduğuna inanma eğilimi gösterip, kişi elindeki işi geciktirip rahatsızlıktan kurtulmaya yönelir.
- 3. Rahatsızlığa dayanamama:** Kişinin katı istekleri yerine gelmediği zaman kişi bu duruma katlanamayacağını düşünür. Böylece, kişi elindeki işe girişmeden önce kesinlikle rahatsızlık duymaması gerektiğini düşünüp rahatsızlık hissederse, bu duygularla harekete geçemeyeceğini düşünme eğilimi gösterir. Sonuç olarak kişi rahatsızlık duygusu yaşamamak için elindeki işi erteler.
- 4. Suçlama:** Kişinin kendisi ile, başkaları ile ya da genel yaşam ile ilgili olabilir. Kişi kendisi hakkında suçlama inanışına sahip olduğunda kesinlikle yapmaması gereken bir şeyi yaptığında ya da kesinlikle yapması gerektiğini düşündüğü bir şeyi yapmadığında kendini aşağıya eğilimde olur (Akt., Dryden, 2000, s. 43-45).

Ayrıca yapılan çalışmalarda erteleme eğilimi yüksek bireylerin kendilerini daha mükemmeliyetçi kişilik özelliklerine sahip olarak değerlendirildiği de görülmektedir (Ferrari, 1992’den Akt., Balkıs, 2006, s. 36).

Bazı durumlarda ise erteleme otoriteyi temsil eden ve başarı beklentisi yüksek olan kişilere karşı bir isyan şekli olarak da işlev görebilmektedir (Burka & Yuen, 2008’den Akt., Çetin, 2016, s. 19). Öfke ya da kızgınlık da ertelemenin nedeni olarak gösterilebilmektedir. Kontrolcü-müdahaleci bir aile ortamında yetiştirilen bireyin otoriteye doğrudan isyanı çok riskli olabileceği için birey ev ödevlerini veya ev içi sorumluluklarını ağırdan alarak diğer bir ifadeyle erteleyerek öfkesini veya kızgını ifade etmektedir (Çetin, 2016, s. 19).

Erteleme davranışının boyutları.

Erteleme davranışı davranışsal, bilişsel ve duygusal olmak üzere üç boyutu bulunmaktadır. Bunlar şu şekilde açıklanabilmektedir:

Ertelemenin davranışsal boyutu.

Ertelemenin davranışsal boyutu, belli bir zaman içinde yapılması gereken işi, oyalanma davranışlarıyla birlikte, başlatmayı, sürdürmeyi ya da tamamlamayı alışkanlık olarak geciktirme eğilimi olarak tanımlanabilir (Çakıcı, 2003, s. 7). Erteleme eyleminin davranışsal boyutunda birey, yapması gerekli olan işleri nedensizce son ana bırakarak daha çok zevk alabileceği favori işlerini yapar (Akdoğan, 2013, s. 13).

Ertelemenin bilişsel boyutu.

Ertelemenin bilişsel boyutu bireyin bir göreve yönelik iradesinin eyleme geçip geçmemesiyle arasındaki ilişkiyi ifade eder (Bulut, 2014, s. 10). Hannok (2011) akademik görevleri başarıyla tamamlayacak yetenekten yoksun olduğunu düşünen öğrencilerin, başarısız olma korkusundan dolayı akademik görevleri ertelediğini belirterek, erteleme davranışının bilişsel boyutuna dikkat çekmiştir (Akt., Bulut, 2014, s. 11).

Senecal, Lavoie & Koestner (1997)'a göre ertelemenin bilişsel boyutunda, kişinin amaçları ya da öncelikleriyle gerçek performansı arasında bir uyumsuzluk vardır (Akt., Yıldız, 2017, s. 86).

Ertelemenin duygusal boyutu.

Ertelemenin duygusal boyutu, kişinin belli bir zaman içinde yapması gereken işi kronik düzeyde başlatmama, sürdürememe ya da tamamlayamama konusunda kişisel bir sıkıntı hissetmesi olarak tanımlanabilmektedir (Çakıcı, 2003, s. 8).

Bireyler erteleme davranışlarının farkına vardıkları zaman yaşadıkları; yetersizlik, kendini reddetme, utanç duyma, suçluluk, hilekarlık, gerginlik, panik hisleri, ertelemenin duygusal boyutunu oluşturmaktadır (Binder, 2000'den Akt., Topal, 2015, s. 10).

Erteleme davranışının sonuçları.

Genel bir bakış açısıyla bakacak olursak; erteleme davranışı istenmeyen sonuçları da beraberinde getirmektedir. Kişinin hem iş, hem akademik hem de kişisel yaşantısında aksamalara sebep olan erteleme davranışları içsel ve dışsal sonuçları beraberinde getirmektedir (Yıldırım, 2014, s. 8).

Erteleme davranışının içsel sonuçları; kızgınlık, pişmanlık, çaresizlik ve kendini suçlamayı içerebilmekte, dışsal sonuçları ise akademik ve işte ilerlemeyi yavaşlatabilmektedir. Bu durum fırsatların kaçmasına neden olabileceği gibi kişiler arası ilişkilerin gerginleşmesine neden olabilecek kadar daha pahalıya da mal olabilmektedir (Burka & Yuen, 1983'den Akt., Aydoğan, 2008, s. 14).

Erteleme davranışında bulunan birey kendini aklamak için mantığa bürüne, inkar, bahaneler üretme, gerçeği çarpıtma gibi yolları kullanmaktadır. Aklama hileleri olumlu benlik algısını geçici bir süre için korumakta ancak bireyde hayal kırıklığı, başarısızlık korkusu, kayıtsızlık, görev bıkkınlığı, dürtü kontrol problemleri ve kendinden şüphe etme gibi sorunlara neden olmaktadır (Knaus, 2000'dan Akt., Sarıoğlu, 2011, s. 24).

Erteleme davranışı sonucunda bireylerde akademik olarak gerileme söz konusu olabilir. Bu bireyler, sınavlarda yüksek not alamamakta, ödevlerini zamanında ve tam olarak yapamamakta ve bu yüzden de kendilerini akademik olarak geliştirme yönünde problem yaşamaktadırlar (Semb, Glick & Spencer, 1979'dan Akt., Akdoğan, 2013, s. 14).

Erteleme davranışı türleri.

İlgili çalışmalar incelendiğinde erteleme davranışının farklı biçimlerde ele alındığı görülmektedir. Ellis & Knaus, (1977) erteleme davranışını;

- 1. Genel erteleme:** Düzenleme ve zamanı yönetme yetersizliğinden dolayı gündelik sorumlulukları yerine getirmede yaşanan güçlükler sonucunda yapılan erteleme türü,
- 2. Kompulsif ya da işlevsel olmayan erteleme:** Aynı bireydeki hem davranışsal erteleme eğilimi hem de karar vermeyi erteleme eğilimi,
- 3. Karar vermeyi erteleme:** Zamanlı karar vermedeki yetersizlik sonucunda yapılan erteleme türü,
- 4. Nevrotik erteleme:** Önemli yaşam kararlarını vermedeki erteleme eğilimi sonucunda yapılan erteleme türü,
- 5. Akademik erteleme:** Ev ödevlerinin, sınavlara hazırlanmanın ya da dönem sonunda teslim edilecek ödevlerin son dakikada yapılmasını ifade eden erteleme türü olmak üzere beş boyutta ele almaktadır (Akt., Akbay, 2009, s. 17).

Öğrencilerin, akademik yaşamları içerisinde ödevleri teslim etme, okulla ilgili görevleri yerine getirme, haftalık rapor teslimi, sınavlara çalışmayı son ana bırakma davranışları, erteleme davranışının akademik erteleme davranışı alanı içerisinde yer almaktadır (Aydoğan, 2008, s. 2). Bu konunun kuramsal çerçevesinde önemli yer tutan akademik erteleme davranışı çalışmanın devamında daha detaylı açıklanmaktadır.

Akademik erteleme.

Akademik erteleme davranışının tanımları.

Erteleme davranışının bir türü olarak nitelendirebileceğimiz akademik erteleme davranışı, genel anlamda akademik kökenli görevleri içermekte ve akademik işlerin bazı nedenlere bağlı olarak geciktirilmesi olarak tanımlanabilmektedir (Akbay, 2009, s. 17). Akademik erteleme davranışı, akademik görevlerle ilgili işlerin çeşitli sebeplerle geciktirilmesinden dolayı zamanında yapılmaması sonucunda meydana gelmektedir (Bulut, 2014, s. 14).

Solomon ve Rothblum (1984) net bir ifadeyle, akademik erteleme davranışını “sınava hazırlanma, dönem ödevi hazırlama, okulla ilgili idari işler, katılım görevi gibi temel akademik görevlerin belli sebeplerle geciktirilmesi” olarak tanımlanmaktadır (Akt., Akdoğan, 2013, s. 19).

Sonuç olarak bu davranış öğrenciler arasında oldukça yaygın görülmekte ve öğrencinin akademik performansını olumsuz yönde etkileyen bir problem olarak kabul edilmektedir (Onwuegbuzie, 2004'den Akt., Çetin, 2016, s. 24). Bu nedenle alanyazında çok sayıda çalışma yapılmakta, akademik erteleme davranışının nedenleri ve sonuçları araştırılmaktadır. Akademik ertelemenin nedenleri ve sonuçları çalışmanın devamında alt başlıklar şeklinde ele alınmaktadır.

Akademik erteleme davranışının nedenleri.

Görevin hoş olmaması, zor veya sıkıntılı olması gibi görevin kendinden kaynaklanan nedenlerin yanı sıra özellikle başarısızlık korkusu, düşük öz saygı, değerlendirilme kaygısı, görevi tamamlamaya dönük algılanan yetenek, düzensizlik, öz düzenleme yetersizliği gibi birey temelli faktörlerin de akademik alandaki ertelemeleri açıklamada sıklıkla kullanıldığı dikkati çekmektedir (Çetin, 2016, s. 25). Bireyin akademik özyeterlik inancının düşük olması da, kişide motivasyon eksikliği, dolayısı ile görevi yerine getirebileceğine dair istek ve inancının düşük olmasına yol açacaktır (Arıkan, 2016, s. 27).

Kişi, otorite figürü olarak görülen öğretmen, patron vb. kimseler tarafından kontrol edilmeye çalışıldığında veya zorunlu görevler verildiğinde ve kendi istediğinin olmamasını hayatını kontrol edememesi olarak algıladığında erteleyebilmektedir (Ulukaya, 2012, s. 23).

Çakıcı (2003) 260 lise ve 287 üniversite olmak üzere toplam 587 öğrenci üzerinde yaptığı yüksek lisans çalışmasında; lise öğrencilerinde ana-baba okul başarısı değerlendirme ve okul başarısından doyum düzeyi, kişinin kendisine yönelik mükemmeliyetçiliği ve kişinin

başkalarının kendisinden beklentileri ile ilgili mükemmeliyetçiliğinin akademik ertelemenin önemli etkileyicileri olduğunu belirtmiştir.

Akademik ertelemenin nedenleri özetle, bireyin zamanı yönetmedeki yetersizliği, benlik saygısı, özyeterlik inançları, başarısızlık korkusu, mükemmeliyetçilik, okul başarısına ilişkin doyum düzeyi, öğrenme stratejileri, motivasyon, düşük benlik saygısı, kaygı, gerçekçi olmayan beklentiler, kişilik özellikleri, erteleme eğiliminin nedenleri arasındadır (Kandemir, 2010, s. 22).

Akademik erteleme davranışının sonuçları.

Akademik alandaki erteleme davranışı başlangıçta bireyde geçici bir rahatlama duygusu oluştursa da uzun vadede olası olumsuz sonuçlarının daha ağır bastığı ve ertelemenin bazı olumsuz ruh sağlığı değişkenleriyle ilişkili olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır (Çetin, 2016, s. 27). Burka ve Yuen (1983)'e göre, bireyler erteleme davranışı yaptıklarını fark ettiklerinde suçluluk, panik, gerginlik, kaygı, sıkıntı ve yetersizlik gibi olumsuz duygular yaşamaktadırlar (Akt., Kandemir, 2010, s. 19).

Welsley (1994) ergenlerin akademik görevlerini sıklıkla ertelediğini, ertelemeye not ortalaması arasında anlamlı düzeyde negatif bir ilişkinin olduğunu ve lise döneminde sergilenen akademik görevleri erteleme sıklığının üniversitedeki akademik performansı olumsuz bir şekilde etkileyebildiğini ileri sürmektedir (Akt., Çetin, 2016, s. 26).

Sonuç olarak, yüksek düzeyde akademik erteleme davranışı gösteren bireylerin, kendilerinden nispeten daha az erteleme davranışı gösteren kişilere oranla daha stresli oldukları, sınav kaygısını daha fazla yaşadıkları, yetersizlik duygusuna ve düşük özsaygıya sahip oldukları söylenebilir (Bulut, 2014, s. 25).

Akademik erteleme davranışının yaygınlığı.

McCown ve Roberts (1984), 1543 üniversite öğrencisi üzerinde yürüttükleri çalışmada erteleme davranışı eğilimi sıklığını öğrencilerin sınıflarına göre incelemiştir. Bulgulara göre, birinci sınıf öğrencilerinin %23'ü, ikinci sınıf öğrencilerinin %27'si, üçüncü sınıf öğrencilerinin %32'si ve dördüncü sınıf öğrencilerinin ise %37'si erteleme davranışı eğilimi göstermektedirler (Akt., Akbay, 2009, s. 20).

Beswick, Rothblum ve Mann (1988) yaptıkları çalışmada, öğrencilerin %46'sının genellikle dönem ödevi hazırlarken, %31'inin sınavlara hazırlanırken ve %47'sinin haftalık okuma ödevlerini yaparken erteleme davranışı sergilediklerinin ortaya koymuşlardır. Sokolowska (2009) yaptığı çalışmada, öğrencilerin %90'ının akademik görevleri ertelediklerini ve bu erteleyen öğrencilerin %53'üne yakınının sık sık ve daima aralığında bu

davranışı gösterdiklerini tespit etmiştir. Aynı çalışmada, öğrencilerin araştırma ve okuma ödevlerinde daha fazla erteleme eğiliminde oldukları tespit edilmiştir (Akt., Bulut, 2014, s. 16-17).

Uzun Özer (2005)'in lise, lisans ve yüksek lisans öğrenci grubunda akademik erteleme davranışının yaygınlığı ve düzeyini inceleyen bir çalışmada lise öğrencilerinin %53'ünün sıklıkla erteleme yaptığı, özellikle yüksek lisans öğrencilerinin lisans ve lise öğrencilerine göre daha fazla erteleme yaptığı (s. 35-36). Yine Uzun Özer (2009)'in bir grup lise öğrencisinde akademik erteleme davranışı: sıklığı, olası nedenleri ve umudun rolünü belirlemek amacıyla yaptığı çalışmada, araştırmaya katılan öğrencilerin %54'ünün sıklıkla akademik görevlerini erteledikleri, %46'sının ise akademik görevlerini bazen veya çok az erteledikleri ortaya çıkmıştır (s. 12).

Oran (2016) araştırmasında, Anadolu Lisesi öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarını incelemiş, araştırma sonucunda öğrencilerin akademik erteleme seviyelerinin ortalamanın üzerinde çıktığını belirtmiştir.

Akademik erteleme davranışının yaygınlığına eğitim düzeyi ve türü açısından bakıldığında ise yapılan çalışmalar üniversite öğrencilerinin genel erteleme ve akademik erteleme düzeylerinin lise öğrencilerinininkine göre daha yüksek olduğunu göstermekte (Çakıcı, 2003, s. 123-124); meslek lisesi öğrencileri arasında akademik ertelemenin yaygınlığına bakıldığında öğrencilerin akademik erteleme eğilimlerinin orta düzeyde olduğu görülmektedir (Toy, 2014, s. 514-515). Ayrıca sınıf ve cinsiyet açısından akademik erteleme davranışı incelendiğinde erkek öğrencilerin, akademik ve genel erteleme davranışını kız öğrencilerden daha fazla gösterdiği; sınıf düzeyinde ise 3. sınıfa devam eden öğrencilerin 4. sınıfa devam eden öğrencilerden daha fazla akademik ve genel erteleme davranışı gösterdikleri görülmektedir (Tufan & Gök, 2009, s. 8).

Erteleme ve mükemmeliyetçilik ilişkisi.

Mükemmeliyetçi olmak kişinin güvenilir, kontrollü, titiz ve sorumluluk sahibi olarak görülmesini sağlayabilmekte, kişiye de kontrol, düzen ve güven hissi verebilmektedir. Ancak mükemmeliyetçi davranış zamanla yorgunluk, kendinden şüpheye düşme, konsantrasyon eksikliği, özsaygının düşmesi, depresyon ve anksiyete bozukluğu gibi birçok olumsuz sonuca yol açmaktadır. Bu olumsuz sonuçlardan birisi de erteledir (Shafran *vd.*, 2017, s. 52).

Mükemmeliyetçi kişilerin en sık dile getirdikleri sorunlardan biri olarak erteleme ön plana çıkmaktadır. Bu kişiler bir randevuya gidecekse son ana kadar takıldığı televizyon programından kendini alamaz. Televizyon programını bitirip evden çıkmak ister. Evden zamanında çıkmadığı için gecikir. Başladığı işi bitirme arzusu bir sonraki işini yapmasını

zorlaştırır. Sonraki işi ertelemek durumunda kalabilir (Erol, 2017, s. 104). Erteleme eğiliminde olan bireyler, mükemmeliyetçi kişilik yapıları ile her şeyi kusursuz, zamanında ve de herkesten daha iyi bir şekilde yapmaya yönelik bir tutum içinde olurlar ve bu durum onların eyleme geçmesini zorlaştırır. İstenilen sonucu elde edemedikleri takdirde kendilerini fazlası ile suçlarlar. Benlik değeri algısını başarı odaklı değerlendirirler (Oran, 2016, s. 22).

Eğer kişinin “ya hep ya hiç” türü erteleme alışkanlığı varsa, işleri geciktirmesinin nedeni çok büyük olasılıkla yapacağı işin “kusursuz” olmayacağından korku duymasıdır. Erteleme alışkanlığının bu türünü yaşayan insanlar kendilerini birer mükemmeliyetçi olarak görme eğilimindedirler ve ertelemenin tehlikelerini görebiliyor olmalarına karşın mükemmeliyetçilikten vazgeçme konusunda karışık duygulara sahip olabilir (Dryden, 2000, s. 65).

Erteleme mükemmeliyetçi kişiler arasında oldukça yaygın bir davranıştır. Kişi bir işi bir görevi mükemmel şekilde yapmaya öylesine odaklanır ki, mükemmel olmayan bir şekilde yapmakla yüzleşmek yerine işe başlamayı ertelemeyi tercih eder. Yani erteleme bir tür kaçınmadır. Diğer kaçınma davranışları gibi erteleme de son derece yoğun bir başarısızlık korkusundan doğar, öyle ki kişi kendi kendisine belirlediği yüksek standartlara uygun performansı başaramama riskini almaktansa işe başlamayı geciktirmeyi seçer (Shafran *vd.*, 2017, s. 44).

Martin, Flett, Hewitt, Krames ve Szanto (1996) yaptıkları çalışmada üniversite öğrencilerindeki mükemmeliyetçilik, erteleme, özyeterlilik beklentileri gibi çeşitli kişilik faktörlerini, depresif belirti ve psikosomatik semptomlar ile ilişkisini incelemek için 77 erkek, 102 kadın toplam 179 üniversite öğrencisi üzerinde analiz gerçekleştirmişlerdir. Yapılan analiz sonucunda depresyon puanlarının, sosyal odaklı mükemmeliyetçilik, öz yeterlilik ve erteleme ile ilişkili olduğunu ortaya koymuştur (s. 264).

Stöber ve Joormann (2001) ise, endişe, erteleme davranışı ve mükemmeliyetçiliğin boyutları arasındaki ilişkiyi 180 üniversite öğrencisi arasında incelediği araştırma sonucunda çeşitli endişelerle, kaygı ve depresyon arasında yüksek ilişki olduğunu, özellikle gelecek kaygısıyla erteleme davranışı ve mükemmeliyetçiliğin boyutlarının önemli oranda ilişki olduğunu bulmuştur (Akt., Erdoğan, 2016, s. 44-45).

Walsh ve Ugumba Agwunobi (2002) kaygıda bireysel farklılıkları incelediği çalışmalarında mükemmeliyetçilik, erteleme ve sürekli kaygının rolünü ele almışlardır. Yaptıkları çalışma da 93 öğrenci üzerinde anket uygulamış ve analizler gerçekleştirmişlerdir. Çalışma sonucunda mükemmeliyetçiliğin, erteleme ve sürekli kaygının ilişkilendiricisi olduğu ve kaygıdaki bireysel farklılıkta rol oynadığını belirlemişlerdir (s. 239).

Onwuegbuzie (2000) akademik erteleme eğilimi ile mükemmeliyetçilik arasındaki ilişkiyi incelemiş, araştırmaya 135 yüksek lisans öğrencisi katılmıştır. Araştırma sonucunda akademik erteleme eğilimi ile mükemmeliyetçilik arasında anlamlı düzeyde pozitif ilişki olduğu bulunmuştur (Akt., Uzun, 2016, s. 63).

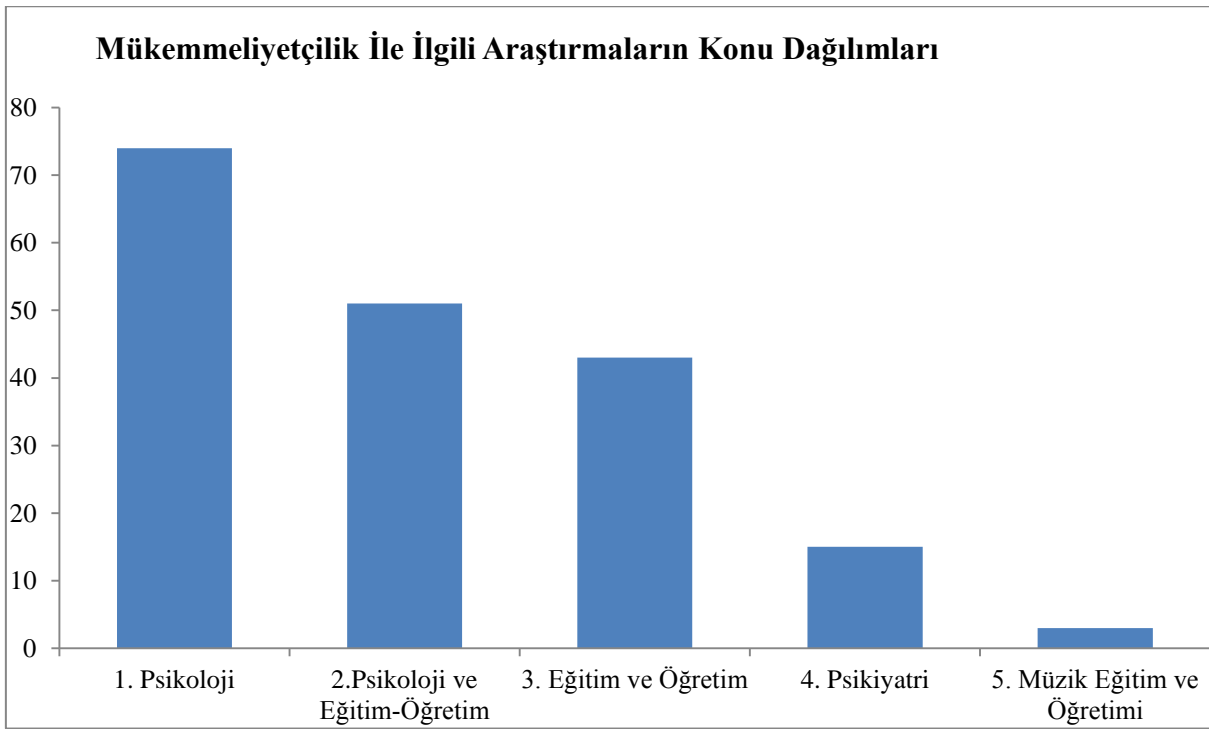
Akkaya (2007) araştırmasında; cinsiyet, yaş, akademik başarı, mükemmeliyetçilik ve depresyonun akademik erteleme davranışı üzerindeki rolünü 368 eğitim fakültesi öğrencisi üzerinde incelemiştir. Araştırma bulgularında kendine yönelik mükemmeliyetçilik, başkalarına yönelik mükemmeliyetçilik, depresyon ve akademik başarı kız öğrenciler için ilişkili iken, erkek öğrencilerde erteleme davranışını ilişkilendiren tek değişkenin kendine yönelik mükemmeliyetçilik olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Asri, Setyosari, Hitipeuw ve Chusniyah (2017) matematik öğreniminde akademik ertelemenin nedenlerini belirlemek için altı ortaokulda beş ay süren çalışma yapmışlardır. Araştırmanın veri analizi sonuçları, akademik ertelemenin sebeplerinden birinin mükemmeliyetçilik olduğunu göstermiştir (s. 70).

Alanyazında yer alan pek çok çalışma mükemmeliyetçilik kavramının erteleme davranışının bir diğer nedeni olduğunu göstermektedir (Arıkan, 2016, s. 26). Sonuç olarak, akademik erteleme davranışı ile mükemmeliyetçilik arasındaki ilişki değerlendirildiğinde; düzene önem veren ve yüksek kişiler standartlara sahip mükemmeliyetçi bireylerin, daha az akademik erteleme davranışı gösterdiği; ailesel eleştiri algısı yüksek, hatalara aşırı ilgi gösteren ve davranışlarından şüphe eden mükemmeliyetçi bireylerin ise, daha fazla akademik erteleme davranışı gösterdiğini söylemek mümkündür (Bulut, 2014, s. 28).

İlgili Araştırmalar.

Alanyazın incelendiğinde mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme ile ilgili çok sayıda araştırmanın var olduğu görülmektedir. Yurt içinde yapılmış bilimsel çalışmaların taranması sonucunda, Mükemmeliyetçilik ile ilgili araştırmaların ağırlıklı olarak Psikoloji (74), Psikoloji ve Eğitim-Öğretim (51), Eğitim ve Öğretim (43), Psikiyatri (15) alanlarında olduğu, Müzik Eğitim ve Öğretimi ile ilgili ise (3) adet çalışmanın olduğu görülmektedir. Mükemmeliyetçilik ile ilgili araştırmaların konu dağılımları Şekil 1’de gösterilmiştir.

Şekil 1. Mükemmeliyetçilik ile ilgili Araştırmaların Konu Dağılımları.

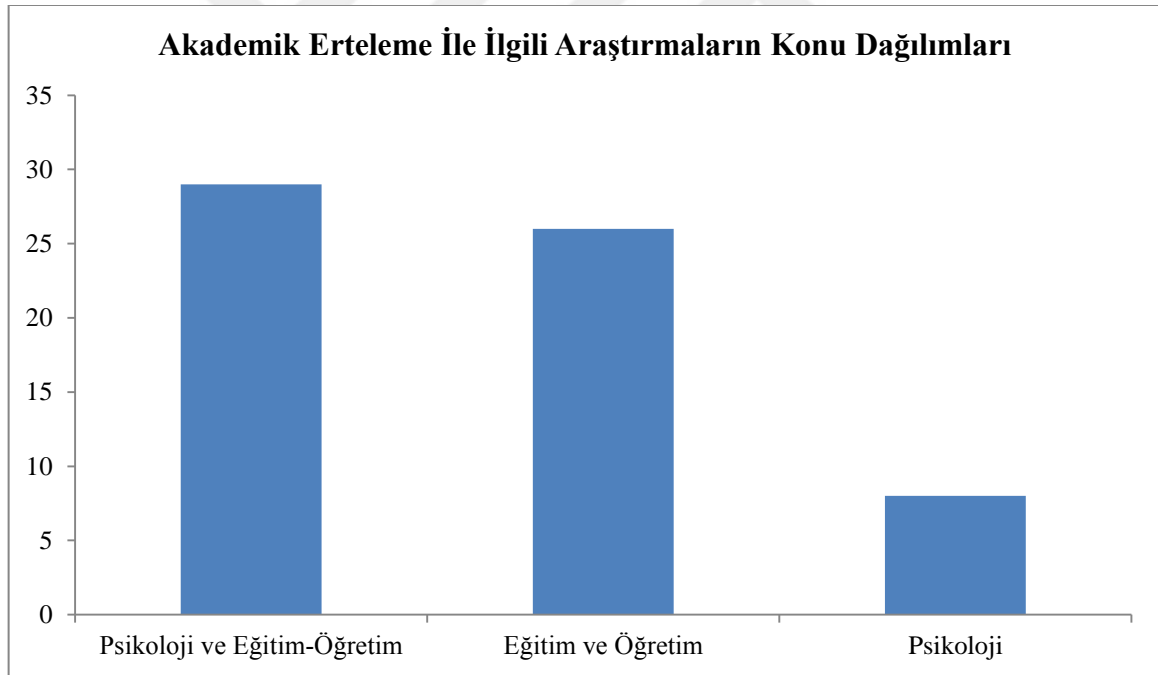
Araştırmanın konusu ile ilgili olan, mükemmeliyetçilik ve eğitim-öğretim ilişkisini inceleyen araştırmalar incelendiğinde yapılan araştırmaların genel olarak, lise öğrencilerinin mükemmeliyetçilik düzeyleri ile algılanan anne baba tutumları (Tire, 2011; Pamir, 2008; Yıldız, 2007; Zabun, 2011), akademik erteleme (Çakıcı, 2003), akademik stres (Bayram, 2016), kaygı düzeyleri (Karakaş, 2008; Tuncer, 2006; Mısırlı Taşdemir, 2003; Zabun, 2011; Bahadır, 2016), akademik özyeterlik (Mısırlı Taşdemir, 2003; Ataş, 2018; Cıla, 2015; Ünal, 2013), tükenmişlik (Çam, 2016), kontrol odağı (Sarı, 2011), karar verme (Sarı, 2011), akademik güdülenme (Cıla, 2015; Ünal, 2013), aile beklentileri (Bahadır, 2016), benlik saygısı (Mısırlı Taşdemir, 2003; Çakıcı, 2003; Birol, 2005), akademik başarı (Çakıcı, 2003), liderlik özellikleri (Birol, 2005) düzeyleri arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmalardan oluştuğu belirlenmiştir. Üniversite öğrencilerinin mükemmeliyetçilik düzeyleri ile değerler (Ulubey, 2017), kariyer kararsızlığı (Aydın, 2014), denetim odağı (Aydın, 2014; Yıldırım, 2014; Demir, 2003), sosyal onay ihtiyacı (Karaşar, 2014), kaygı düzeyleri (Sarıkaya, 2018), akademik erteleme (Bulut, 2014, Sarıoğlu, 2011; Yıldırım, 2014; Çakıcı, 2003), benlik saygısı (Çakıcı, 2003; Aydın, 2014), akademik başarı (Çakıcı, 2003), akademik özyeterlik (Kayaş, 2013; Sarıkaya, 2018), akılcı olmayan inançlar (Kayaş, 2013; Demir, 2003) düzeyleri arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmalardan oluştuğu belirlenmiştir.

Mükemmeliyetçilik ve müzik eğitim-öğretimi ilişkisini inceleyen araştırmalar, müzik öğretmeni adaylarının piyano dersindeki başarıları ile mükemmeliyetçi kişilik özellikleri ilişkisini (Çoraklı, 2007), müzik öğretmeni adaylarının eğitim sürecini olumsuz yönde

etkileyen performans kaygı seviyesi ile mükemmeliyetçilik düzeyleri arasındaki ilişkiyi (Sarıkaya, 2018) ve Güzel Sanatlar Liselerindeki aktif olarak sahnede performans sergilemiş olan lise öğrencilerinin müzikal performans kaygıları ile çok boyutlu mükemmeliyetçilik ölçeğinin alt boyutlarından “aile beklentileri” boyutu arasındaki ilişkiyi inceleyen (Bahadır, 2016), araştırmalardan oluşmaktadır. Bu araştırmalarda erteleme davranışı yer almamaktadır.

Yapılan alanyazın taramasından görüldüğü üzere lise öğrencilerinde mükemmeliyetçilik ile ilişkisi incelenen konuların yoğun olarak, öğrencilerin kaygı düzeyleri, algılanan anne-baba tutumları, akademik özyeterlik ve benlik saygısı konularından oluştuğu, en az incelenen konuların ise akademik erteleme, akademik stres, tükenmişlik, karar verme ve liderlik özellikleri konularından oluştuğu tespit edilmiştir.

Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nden yapılan taramada, Akademik Erteleme ile ilgili araştırmaların ağırlıklı olarak, Psikoloji ve Eğitim-Öğretim (29), Eğitim ve Öğretim (26), Psikoloji (8) alanlarında olduğu görülmektedir. Akademik erteleme ile ilgili araştırmaların konu dağılımları Şekil 2’de gösterilmiştir.

Şekil 2. Akademik Erteleme İle İlgili Araştırmaların Konu Dağılımları.

Araştırmanın konusu ile ilgili olan, akademik erteleme ve eğitim-öğretim ilişkisini inceleyen araştırmalar incelendiğinde yapılan araştırmaların, lise öğrencilerinin akademik erteleme davranışı düzeyleri ile okul tükenmişliği (Çam, 2016), problem çözme becerileri (Yılmaz, 2016), umutsuzluk düzeyleri (Yılmaz, 2016), sosyal medya bağımlılıkları (Gürültü, 2016; Uzun, 2016), özyeterlik düzeyleri (Ekinci, 2011; Aydoğan, 2008; Ataş, 2018), öğrenilmiş çaresizlik (Ekinci, 2011), benlik saygısı (Aydoğan, 2008), kaygı düzeyleri

(Aydoğan, 2008), sosyal destek algısı (Yıldırım, 2011), mükemmeliyetçilik düzeyleri (Çetin, 2003; Ataş, 2018), arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmalardan oluştuğu belirlenmiştir. Üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışı düzeyleri ile öğrenilmiş güçlük düzeyleri (Arıkan, 2016), karar verme stilleri (Saya, 2015), genel erteleme düzeyleri (Tufan ve Gök, 2009; Yıldız, 2015) , beş faktör kişilik (Albayrak, 2014), akademik öz yeterlik (Albayrak, 2014), akademik kontrol odağı (Albayrak, 2014), mükemmeliyetçilik düzeyleri (Sarioğlu, 2011; Bulut, 2014), sorumluluk (Bulut, 2014), akademik başarı (Bulut, 2014), internet bağımlılığı (Ateş, 2016), benlik saygısı (Kınık, 2015) ve durumluk kaygı (Erdoğan, 2016) düzeyleri arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmalardan oluştuğu belirlenmiştir.

Araştırmaya benzer çalışmalar, ortak ve farklı yönleri, işlenen konular, alanyazındaki ihtiyaçlar, araştırmanın gerekliliği, çalışmanın devamında yer almaktadır.

Akademik erteleme ve müzik ile ilgili yapılan tek çalışma olan Tufan ve Gök (2009)'ün çalışmasında müzik öğretmeni adaylarının genel ve akademik erteleme düzeylerinin çalgı değişenine göre farklılaşma durumu incelenmiştir. Araştırmanın konusundan farklı olarak, çalışmada mükemmeliyetçilik konusunun yer almadığı belirlenmiştir. Yapılan analiz sonucunda, erkek öğrencilerin akademik erteleme davranışının kız öğrencilerinkinden daha fazla çıkması, araştırma sonuçları ile benzerlik gösterdiği görülmüştür.

Mükemmeliyetçilik ve Müzik konularını ortak ele alan çalışmalara bakıldığında, Çoraklı (2007), müzik öğretmeni adaylarının piyano dersindeki başarıları ile mükemmeliyetçi kişilik özellikleri arasındaki ilişkisini incelemiş, pozitif yönde anlamlı ilişki bulmuştur. Çoraklı (2007)'nin çalışmasının, araştırmanın konusuna benzerliği, müzik alanında mükemmeliyetçilik ilişkisini incelemesi, farklılığı ise örneklem gurubu ve çalışmada erteleme konusunun olmamasıdır. Sarıkaya (2018) ise, müzik öğretmeni adaylarının eğitim sürecini olumsuz yönde etkileyen performans kaygı düzeylerini, öğrencilerin mükemmeliyetçilik düzeyleri ile öz-yeterlik inançları arasındaki ilişkiler bakımından incelemiştir. Araştırmanın konusundan farklı olarak akademik erteleme davranışının incelenmediği, örneklem gurubunda farklılık olduğu belirlenmiştir. Yine benzer bir çalışma olarak Bahadır (2016), Güzel Sanatlar Liselerindeki aktif olarak sahnede performans sergilemiş olan lise öğrencilerinin müzikal performans kaygıları ile çok boyutlu mükemmeliyetçilik ölçeğinin alt boyutlarından “aile beklentileri” boyutu arasındaki ilişkiyi incelemiş, araştırmanın konusundan farklı olarak, çalışmada akademik erteleme konusunun yer almadığı görülmüştür. Bahadır (2016)'ın çalışma sonucunda Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü kız öğrencilerinin aile beklentileri

seviyelerinde anlamlı düzeyde farklılık olduğu, araştırmanın sonuçları ile benzerlik göstermiştir.

Mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme konularını ortak ele alan çalışmalar incelendiğinde, Çakıcı (2003)'nın, lise ve üniversitede öğrenim gören öğrencilerin genel erteleme ve akademik erteleme davranışının özsaygı, mükemmeliyetçi kişilik özelliği ve akademik başarı ile ilişkisini incelediği yüksek lisans çalışmasının alanyazındaki çalışmalardan olduğu görülmektedir. Çalışmanın örneklem gurubunun araştırmanın konusu ile farklı olduğu belirlenmiştir. Çalışma sonucunda elde edilen veriler, mükemmeliyetçilik ölçeğinin aile beklentileri alt boyutuna göre, katılımcıların mükemmeliyetçi olmaları yönünde aile beklentilerine dair kısmen yüksek algılarının olması, araştırma sonuçları ile benzerlik gösterdiğini ortaya çıkartmıştır. Sarioğlu (2011), öğretmen adaylarının akademik erteleme eğilimi ile mükemmeliyetçilik düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelediği çalışma sonucunda, mükemmeliyetçilik ölçeğine göre katılımcıların kişisel standartlarının biraz yüksek olduğu, düzen konusunda ise oldukça yüksek mükemmeliyetçiliğe sahip olduğu, araştırmanın sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Sarioğlu (2011)'nin çalışmasındaki örneklem gurubunun üniversite öğrencilerinden oluşması ve çalışmanın müzik alanında olmayışı araştırmanın farklılıkları arasındadır. Bulut (2014) ise, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışı ve mükemmeliyetçilik özellikleri ilişkisini incelemiştir. Çalışma sonucunda, katılımcıların mükemmeliyetçilik ölçeğine göre kişisel standartlarının biraz yüksek, düzen konusunda ise oldukça yüksek mükemmeliyetçiliğe sahip olması araştırmanın sonuçları ile benzerlik göstermiştir. Bulut (2014)'un çalışmasındaki örneklem gurubunun üniversite öğrencilerinden oluşması ve çalışmanın müzik alanında olmayışı araştırmanın farklılıkları arasındadır.

İlgili araştırmalardan görüldüğü gibi Güzel Sanatlar Liselerinde mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme ilişkisini çeşitli değişkenlere göre inceleyen bir çalışma yapılmadığı, dolayısı ile alanda bu tip çalışmalara ihtiyaç olduğu görülmektedir. Araştırma, alanyazındaki ihtiyacı gidermeye katkı sağlamakla beraber, Güzel Sanatlar Liselerinde eğitim ve öğretimde kaliteyi arttıracak düşünülmemektedir. Atılması gerekli görülen bu adımın, Güzel Sanatlar Liselerinde ileride yapılacak çalışmaların önünü açacak niteliğe sahip olduğu düşünülmemektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmada Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin Mükemmeliyetçilik düzeyleri ile Akademik Erteleme Eğilimleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırmada betimsel tarama ve ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır.

İlişkisel tarama modeli “iki ve ikiden daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelidir” (Karasar, 2013, s. 81).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, 2017-2018 yılında öğrenim görmekte olan; Hatay Bedii Sabuncu, Balıkesir T.C. Ziraat Bankası, Osmaniye Abdurrahman Keskiner, Adana Çukurova, Mersin Nevit Kodallı, Gaziantep Ticaret Odası ve Niğde Güzel Sanatlar Liseleri 10, 11 ve 12. sınıflarda okuyan 450 müzik bölümü öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerden 3 kişi cinsiyeti, 1 kişi sınıf düzeyini, 2 kişi anne eğitim durumunu, 5 kişi ise baba eğitim durumunu belirtmediğinden frekans ve yüzde dağılımlarına dahil edilmemiştir.

Araştırmanın bu aşamasında katılımcıların demografik bilgilerine ilişkin dağılım, Tablo 1, Tablo 2, Tablo 3, Tablo 4 ve Tablo 5’de gösterilmiştir.

Tablo 1’de araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlerine göre dağılım yer almaktadır.

Tablo 1. *Katılımcıların Cinsiyete Göre Frekans ve Yüzde Değerleri*

Cinsiyet	f	%
Kız	246	55
Erkek	201	45
Toplam	447	100

Tablo 1 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin örneklem grubunun 246’sı (%55) kızlardan, 201’i (%45) erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 2’de araştırmaya katılan öğrencilerin sınıflarına göre dağılım yer almaktadır.

Tablo 2. *Katılımcıların Sınıflarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri*

Sınıf	f	%
10	160	35.6
11	158	35.2
12	131	29.2
Toplam	449	100.0

Tablo 2 incelendiğinde, araştırmaya katılan örneklem grubunun 160'ı (%35.6) 10. sınıfa, 158'i (%35.2) 11. sınıfa, 131'i (%29.2) de 12. sınıfa giden öğrencilerden oluşmaktadır.

Tablo 3'de araştırmaya katılan öğrencilerin annelerinin eğitim durumlarına göre dağılım yer almaktadır.

Tablo 3. *Katılımcıların Annelerinin Eğitim Durumlarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri*

Eğitim Seviyesi	f	%
Örgün temel eğitim almamış	22	4.9
İlköğretim	185	41.3
Ortaöğretim	181	40.4
Yükseköğretim	60	13.4
Toplam	448	100.0

Tablo 3 incelendiğinde, araştırmaya katılan örneklem grubunun 22'sinin (%4.9) annesi örgün temel eğitim almamış, 185'inin (%41.3) annesi ilköğretim mezunu, 181'inin (%40.4) annesi ortaöğretim mezunu, 60'ının (%13.4) annesi de yükseköğretim mezunu olan öğrencilerden oluşmaktadır.

Tablo 4'de araştırmaya katılan öğrencilerin babalarının eğitim durumlarına göre dağılım yer almaktadır.

Tablo 4. *Katılımcıların Babalarının Eğitim Durumlarına Göre Frekans ve Yüzde Değerleri*

Eğitim Seviyesi	f	%
Örgün temel eğitim almamış	7	1.6
İlköğretim	156	35.1
Ortaöğretim	189	42.5
Yükseköğretim	93	20.9
Toplam	445	100.0

Tablo 4 incelendiğinde, araştırmaya katılan örneklem grubunun 7'sinin (%1.6) babası örgün temel eğitim almamış, 156'sının (%35.1) babası ilköğretim mezunu, 189'unun (%42.5) babası ortaöğretim mezunu, 93'ünün (%20.9) babası da yükseköğretim mezunu olan öğrencilerden oluşmaktadır.

Tablo 5’de araştırmaya katılan öğrencilerin kullandıkları çalgılara göre dağılımları yer almaktadır.

Tablo 5. Katılımcıların Kullandıkları algılara Göre Frekans ve Yüzde Değerleri

Çalgılar	f	%
Bağlama	91	20.2
Gitar	55	12.2
Keman	131	29.1
Viyolonsel	51	11.3
Yan Flüt	55	12.2
Diğer	67	14.9
Toplam	450	100.0

Tablo 5 incelendiğinde, araştırmaya katılan örneklem grubunun 91’i (%20.2) bağlama, 55’i (%12.2) gitar, 131’i (%29.1) keman, 51’i (%11.3) viyolonsel, 55’i (%12.2) yan flüt, 67’si de (%14.9) diğer çalgı (kabak kemane, kanun, ney, ud ve viyola) kullanan öğrencilerden oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada Özbay ve Mısırlı Taşdemir (2003) tarafından Türkçeye uyarlanan “ok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği”, akıcı (2003) tarafından geliştirilen “Akademik Erteleme Ölçeği” ve kişisel bilgi formu uygulanmıştır. Araştırmacı tarafından hazırlanan, içerisinde öğrencilerin, cinsiyet, öğrenim gördükleri sınıf düzeyi, yaş, bireysel çalgı, anne eğitim durumu ve baba eğitim durumu sorularını içeren kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Öğrencilerin mükemmeliyetçilik düzeylerini belirlemek için kullanılan “ok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği” nin Özbay ve Mısırlı Taşdemir (2003) tarafından Türkçe’ye uyarlaması yapılmıştır. Orijinali Frost, Marten, Labart ve Rosenblate (1990) tarafından öğrencilerin mükemmeliyetçilik eğilimlerini belirlemek amacıyla geliştirilmiş olan test, beş basamaklı Likert tipinde 1 ile 5 arası derecelendirme ile 1 (Kesinlikle Katılmıyorum), 2 (Katılmıyorum), 3 (Kararsızım), 4 (Katılıyorum), 5 (Kesinlikle Katılıyorum), cevaplarına karşılıklı gelecek şekilde düzenlenmiştir (Mısırlı taşdemir, 2003, s. 67-68).

Öğrencilerin akademik erteleme düzeylerini belirlemek amacı ile kullanılan “Akademik Erteleme Ölçeği” akıcı (2003) tarafından geliştirilmiş olup, ölçekte öğrencilerin öğrenim hayatlarında yapmakla sorumlu oldukları görevleri içeren 12 olumlu, 7 olumsuz olmak üzere 19 ifade yer almaktadır. Bu ölçekte yer alan ifadelere verilen tepkiler, 1 (beni hiç yansıtmıyor), 2 (beni çok az yansıtıyor), 3 (beni biraz yansıtıyor), 4 (beni çoğunlukla

yansıtır), 5 (beni tamamen yansıtır) biçiminde olmak üzere beş basamaklı Likert tipinde derecelendirilmektedir.

Uygulama

Araştırma konusu ile ilgili alanyazın incelemesine altı ay süre içerisinde yer verilmiştir. Araştırma kapsamında kullanılacak ölçekler incelenmiş, öğrencilerin düzeylerine ve mükemmeliyetçilik ile akademik erteleme davranışlarına ilişkin geçerli ve güvenilir olduğu belirlenen veri toplama araçları üç ay içerisinde tespit edilmiştir. Araştırmanın uygulaması, araştırmacı tarafından random (raslantısal) yöntemi ile önceden belirlenmiş illerde bulunan güzel sanatlar liselerine gidilerek üç ay içerisinde yapılmıştır. Ölçeklerden elde edilen veriler dört ay içerisinde analiz edilerek tablolştırılmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda sonuç ve öneriler dört ay içerisinde oluşturulmuş, araştırma biçim ve içerik bakımından gözden geçirilerek araştırmaya son şekli verilmiştir.

Veri Analizi

Yapılan analizler yardımıyla araştırmanın bulguları elde edilmiş ve bu bulgular tartışma, sonuç ve öneri bölümüne perspektif sağlamıştır. “Analizlerin sağlıklı, güvenilir ve faydalı olabilmesi için sadece kullanılan verinin kaliteli olması yeterli değildir. Uygun bir analiz tekniğinin seçimi de son derece önemlidir” (Altunışık, Coşkun, Bayraktaroğlu ve Yıldırım, 2004, s. 158).

Araştırmada farklı grupların puanlarının karşılaştırılmasında *Independent Samples t Test (Bağımsız Örneklem t Testi)* kullanılmıştır. İki den fazla grubun karşılaştırılmasında ise *One Way Anova* testi kullanılmış ve farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek için ise Post Hoc testlerinden Tukey testi kullanılmıştır.

Testlere ilişkin tablolarda *Independent Samples t Test* için N, Aritmetik Ort., Standart Sapma, t, Sd ve p değerleri verilirken; *One Way Anova* testi için Kareler Top., sd, Kareler Ort. F ve p değerleri, *Tukey Post Hoc* testi için ise \bar{x} , Ortalama Farkı, ss ve p değerleri verilmiştir. Çoklu karşılaştırma testlerinde ayrıca tablolarda farklılığın nereden kaynaklandığı ile ilgili bilgilere de yer verilmiştir.

Çalışmada yer alan analizler için SPSS 17.0 (IBM SPSS 17.0), paket programı kullanılmış ve analizler için elde sonuçlar farklılıklara yönelik olarak 0.05 anlamlılık düzeyinde, ilişkilere yönelik olarak ise 0.01 anlamlılık düzeyinde yorumlanmıştır.

Araştırmacı Rolü

Araştırmacı tarafından ilgili alanyazın detaylı bir şekilde incelenmiş, araştırmanın uygulaması sırasında Hatay Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi'nde klasik gitar öğretmeni olarak görev yapan araştırmacı, diğer liselerde de uygulama öncesinde gerekli açıklamaları yaparak uygulamacı olarak rol almıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Uygulama öncesinde araştırmada kullanılacak olan ölçeklerin geçerlik güvenirlik çalışmasının yapılmış olduğu tespit edilmiş, aynı zamanda da uygulamacı tarafından geçerlik güvenirlik çalışması yapılmış olup, çalışmanın niteliğini arttırmak amaçlanmıştır. Ayrıca uygulama sürecinde araştırmacı tarafından yapılan gerekli açıklamalarla örnekleme grubunda yer alan öğrencilerin çalışmaya tarafsız bir ortamda katılarak içtenlikle yanıtlamaları sağlanmıştır.

Araştırmadaki veri toplama araçlarının geçerlik güvenirliğine ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Özbay ve Mısırlı Taşdemir (2003) tarafından “Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği” için güvenirlik çalışması Cronbach Alfa (α) iç tutarlılık ve testin yarıya bölümü yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Genel ve alt ölçekler için belirlenen güvenirlik katsayıları .63 ile .87 arasında ortaya çıkmıştır. Testin genel güvenirlik katsayısı (α) .83 olarak hesaplanırken α değerleri Düzen için .87, Hatalara Aşırılığ için .77, Davranışlardan şüphelenme için .61, Aile Beklentileri için .71, Ailesel Eleştiri için .65 ve Kişisel Standartlar için .63 olarak bulunmuştur. Testin yarıya bölme güvenirlik katsayısı ise .80 olarak hesaplanmıştır (s. 71).

Öğrencilerin akademik erteleme davranışlarını belirlemek amacıyla, Çakıcı (2003) tarafından geliştirilen “Akademik Erteleme Ölçeği” nin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı .92 olarak bulunmuştur. Ölçeğin birinci faktörü için hesaplanan Cronbach alfa katsayısı .89, ikinci faktörü için hesaplanan Cronbach Alfa katsayısı .84'dür. Spearman Brown iki yarım test güvenirliği, 10 maddelik birinci yarım test için .87, 9 maddelik ikinci yarım test için .86 olmak üzere toplam .85 olarak hesaplanmıştır. Akademik Erteleme Ölçeğinin 65 lise öğrencisine on yedi gün ara ile uygulanmasından hesaplanan test-tekrar korelasyon katsayısı .89 olarak bulunmuştur. Ölçeğin test-tekrar test güvenirlik katsayısı birinci faktör için .80, ikinci faktör için .82 olarak hesaplanmıştır (s. 68).

Ayrıca araştırmada kullanılan “Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği” ve “Akademik Erteleme Ölçeği” nin geçerlik ve güvenirliklerini test etmek üzere “Tekrar test

yöntemi” ile araştırmacı tarafından yeniden geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Bu analizlere ilişkin verilere Tablo 6, Tablo 7, Tablo 8, Tablo 9 ve açıklamalarında yer verilmiştir.

Tablo 6. *Ölçeklerin Geçerlik ve Güvenirlik Test Değerleri*

Ölçekler	Cronbach Alfa Değeri	Örneklem Büyüklüğü	İfade Sayısı	KMO Test Sonucu	Bartlett Küresellik Testi Anlamlılık Katsayısı	Toplam Açıklanan Varyans Yüzdesi
Mükemmeliyetçilik	.865	450	35	.875	.000	50.969
Akademik Erteleme	.893	450	19	.915	.000	44.591

Tablo 6 incelendiğinde, ölçeklerin geçerlik ve güvenilirliğini sonuçlarını gösteren veriler, Mükemmeliyetçilik (Cronbach Alfa: .865) ve Akademik Erteleme (Cronbach Alfa: .893) ölçeklerinin her ikisinin de güvenilirlik katsayısı olan Cronbach Alfa değerinin istenildiği gibi .70 değerinin üzerinde yer aldığı görülmüştür. Dolayısıyla her iki ölçek de güvenilirlik sınamasından geçmiştir.

Öte yandan analize devam edilebilmesi için ölçeklerin geçerlik sınamasından da geçmesi gerekmektedir. Ölçeklerin geçerlik testleri incelendiğinde Mükemmeliyetçilik (.875) ve Akademik Erteleme (.915) ölçeklerinin KMO testinde istenen minimum, 60 değerinin oldukça üstünde test değerine sahip oldukları görülmektedir. Ayrıca yine Mükemmeliyetçilik (.000) ve Akademik Erteleme (.000) ölçeklerinin bir diğer geçerlik testi olan Bartlett Küresellik Testi’nde de istenildiği gibi, .05 değerinin altında test değeriyle geçerlik sınamasından da geçtiği tespit edilmiştir.

Dolayısıyla her iki ölçek de gerek korelasyon testlerinin gerekse ortalama karşılaştırmalarının yapılabilmesi için gereken geçerlik ve güvenilirlik sınamalarından başarıyla geçmiştir.

Öte yandan her iki ölçeğin faktör analizi gerçekleştirildiğinde mükemmeliyet ölçeğinin alanyazındaki gibi 6 faktörlü bir yapıya sahip olduğu, akademik erteleme de yine alanyazını doğrular şekilde 2 alt boyuta sahip olduğu tespit edilmiştir. Bulunan bu alt boyutlardan ifadelerin çıkarılıp çıkarılmayacağına dair yapılan faktör analizi testinden de Tablo 7’deki bulgular elde edilmiştir. Tablo 7’de görüldüğü gibi ölçeklerdeki hiçbir ifade çıkarıldığında ölçeğin Cronbach Alfa değerinde anlamlı bir katkı olmamaktadır. Dolayısıyla ölçeklerdeki tüm ifadelerin kullanılması doğru olacaktır.

Tablo 7. Ölçeklerdeki İfadelerin Ortalama Değerleri ve Faktör Dağılımları

İfadeler	Ortalama	Standart Sapma	İfade Çıkarıldığında Cronbach Alfa Değeri	
(M) İfade.1	3.615	1.172	0.861	Aile Beklentileri
(M) İfade.11	3.800	1.259	0.859	
(M) İfade.15	2.849	1.280	0.858	
(M) İfade.20	3.274	1.303	0.857	
(M) İfade.26	3.642	1.290	0.859	
(M) İfade.3	1.925	1.143	0.864	Ailesel Eleştiri
(M) İfade.5	2.049	1.226	0.865	
(M) İfade.22	2.530	1.347	0.864	
(M) İfade.35	2.342	1.354	0.864	
(M) İfade.17	3.592	1.170	0.861	Davranışlardan Şüphe
(M) İfade.28	3.038	1.202	0.862	
(M) İfade.32	2.791	1.223	0.862	
(M) İfade.33	2.902	1.230	0.863	
(M) İfade.34	2.902	1.440	0.860	
(M) İfade.2	3.823	1.035	0.863	Düzen
(M) İfade.7	4.332	0.975	0.862	
(M) İfade.8	4.411	0.992	0.863	
(M) İfade.27	4.391	0.966	0.862	Hatalara Aşırı İlg
(M) İfade.29	4.318	0.998	0.861	
(M) İfade.31	4.321	0.960	0.861	
(M) İfade.4	3.074	1.412	0.861	
(M) İfade.9	2.429	1.399	0.862	
(M) İfade.10	3.681	1.139	0.862	
(M) İfade.13	2.428	1.331	0.860	
(M) İfade.14	2.770	1.307	0.860	
(M) İfade.18	3.167	1.229	0.859	
(M) İfade.21	2.657	1.315	0.858	
(M) İfade.23	2.273	1.326	0.860	Kişisel Standartlar
(M) İfade.25	2.682	1.402	0.859	
(M) İfade.6	4.036	1.022	0.861	
(M) İfade.12	3.276	1.208	0.862	
(M) İfade.16	3.701	1.008	0.864	
(M) İfade.19	3.713	1.165	0.861	
(M) İfade.24	2.457	1.196	0.864	
(M) İfade.30	3.479	1.161	0.859	

Tablo 7. (Devamı)

(AE) İfade.1	1.987	1.074	0.886	
(AE) İfade.4	1.532	1.223	0.890	
(AE) İfade.7	2.324	1.289	0.888	
(AE) İfade.9	2.176	1.322	0.892	Akademik Ertelememe
(AE) İfade.11	0.786	1.146	0.890	
(AE) İfade.13	1.809	1.412	0.892	
(AE) İfade.17	1.795	1.253	0.888	
(AE) İfade.2	3.243	1.437	0.892	
(AE) İfade.3	2.795	1.295	0.885	
(AE) İfade.5	3.327	1.360	0.888	Akademik Erteleme
(AE) İfade.6	2.915	1.512	0.881	
(AE) İfade.8	3.099	1.416	0.887	
(AE) İfade.10	3.060	1.380	0.891	
(AE) İfade.12	2.805	1.330	0.884	
(AE) İfade.14	2.576	1.408	0.883	
(AE) İfade.15	2.964	1.346	0.890	
(AE) İfade.16	1.799	1.210	0.889	
(AE) İfade.18	2.359	1.391	0.884	
(AE) İfade.19	3.121	1.548	0.890	

Tablo 7 incelendiğinde, korelasyon matrisinde, mükemmeliyetçilik ölçeğinin alt boyutlarının birbirleriyle korelasyonlarının neredeyse tamamının anlamlı olduğu görülmektedir. Özellikle aile beklentileri ile hatalara aşırı ilgi (%42.2) ve kişisel standartlar (%47.3) arasında nispeten yüksek bir korelasyon bulunmuştur. Keza ailesel eleştiri ile davranışlardan şüphe (%42.1) ve hatalara karşı ilgi alt boyutları arasında da orta seviyede bir güce sahip korelasyon olduğu tespit edilmiştir. Davranışlardan şüphe alt boyutuyla hatalara karşı ilgi (-%56.1) arasında negatif yönlü orta kuvvette bir korelasyon olduğu tespit edilmiştir.

Akademik erteleme ölçeğinin alt boyutları incelendiğinde akademik erteleme alt boyutuyla ailesel eleştiri (%28.3), davranışlardan şüphe (%27.4) ve hatalara karşı ilgi (%16.8) alt boyutları arasında pozitif, düzen (-%18.8) ve kişisel standartlar (-%15.3) alt boyutları arasında ise negatif yönlü anlamlı ilişkiler olduğu görülmüştür. Öte yandan akademik ertelememe alt boyutuyla aile beklentileri (%13.7), düzen (%29) ve kişisel standartlar (%32.6) alt boyutları arasında pozitif, ailesel eleştiri (-%13.3) ve davranışlardan şüphe (-%12.2) alt boyutlarıyla arasında negatif yönlü anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir. Akademik erteleme ölçeğinin alt boyutlarıyla mükemmeliyetçilik ölçeğinin alt boyutları arasındaki anlamlı çıkan tüm ilişkiler zayıf niteliklidir. Ancak akademik erteleme ve akademik ertelememe alt boyutları arasında bekleneneği üzere orta kuvvette negatif yönlü (-%55.2) bir ilişkinin olduğu

tespit edilmiştir.

Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme değişkenlerinin alt boyutları arasında bu türden korelasyonlar gözlenirken değişkenlerin bütünleri aralarında ise anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir (%2.3, p: .628).

Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Değişkenleri Korelasyon Matrislerine ilişkin veriler Tablo 8 ve Tablo 9’da yer almaktadır.

Tablo 8. *Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Değişkenleri Korelasyon Matrisi*

Değişkenler	Ortalama	Standart Sapma	1	2
1. Mükemmeliyetçilik	3.2197	0.5175	1	
2. Akademik Erteleme	2.8142	0.7834	Korelasyon Katsayısı Anlamlılık Değeri	.023 .628

Tablo 9. *Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Değişkenleri Alt Boyutları Arasında Korelasyon Matrisi*

Değişkenler	Ortalama	Standart Sapma	1	2	3	4	5	6	7	8
1.Aile Beklentileri	3.436	0.919	1							
2.Ailesel Eleştiri	2.212	0.897	.164**	1						
3.Davranışlardan Şüphe	3.045	0.790	.297**	.421**	1					
4.Düzen	4.266	0.802	.361**	-.243**	.107*	1				
5.Hatalara Aşırı İlgil	2.796	0.761	.422**	.441**	-.561*	.083	1			
6.Kişisel Standartlar	3.444	0.688	.473**	-.022	.167**	.421**	.383**	1		
7.Akademik Ertelememe	2.839	0.900	-.002	.283**	.274**	-.188**	.168**	-.153**	1	
8.Akademik Erteleme	3.228	0.841	.137**	-.133**	-.122**	.290**	-.051	.326**	-.552**	1

*. Korelasyon $p < 0,05$ seviyesinde anlamlı (Çift Yönlü).

** . Korelasyon $p < 0,01$ seviyesinde anlamlı (Çift Yönlü).

Korelasyon analizi neticesinde mükemmeliyetçilik ölçeğinin alt boyutları incelendiğinde:

- Aile Beklentileri ile diğer alt boyutların tamamı arasında anlamlı ve pozitif ilişkinin bulunduğu tespit edilmiştir.
- Ailesel Eleştiri ile diğer alt boyutlar arasında, Kişisel Standartlar hariç tamamı ile anlamlı ve pozitif bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.
- Davranışlardan Şüphe alt boyutu ile mükemmeliyetçiliğin diğer alt boyutların tamamı arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.
- Mükemmeliyetçiliğin Düzen alt boyutu ile diğer boyutlardan Hatalara Aşırı İlgi hariç tamamı ile anlamlı ve pozitif bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.
- Hatalara Aşırı İlgi ile düzen alt boyutu hariç mükemmeliyetçiliğin diğer alt boyutların tamamı arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.
- Son olarak mükemmeliyetçiliğin Kişisel Standartlar alt boyutu ile diğer alt boyutlar arasında Ailesel Eleştiri hariç tamamı ile anlamlı ve pozitif bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Akademik erteleme ve akademik ertelememe davranışları incelendiğinde:

- “Akademik Ertelememe Ölçeği” ile Mükemmeliyetçiliğin Ailesel Eleştiri, Davranışlardan Şüphe ve Hatalara Aşırı İlgi alt boyutları arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir.
- “Akademik Ertelememe Ölçeği” ile Mükemmeliyetçiliğin Düzen ve Kişisel Standartlar alt boyutları arasında ise anlamlı ve negatif yönlü bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir.
- “Akademik Ertelememe Ölçeği” ile Mükemmeliyetçiliğin Aile Beklentileri alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir.
- “Akademik Erteleme Ölçeği” incelendiğinde ise Mükemmeliyetçiliğin Aile Beklentileri, Düzen ve Kişisel Standartlar alt boyutlarıyla anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir.
- Öte yandan “Akademik Erteleme Ölçeği” ile Mükemmeliyetçiliğin Ailesel Eleştiri, Davranışlardan Şüphe ve Hatalara Aşırı İlgi alt boyutlarıyla anlamlı ve negatif yönlü bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir.

Son olarak Akademik Ertelememe ile Akademik Erteleme arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bulgular

Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi olan “Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme davranışı puanlarının ne düzeyde olduğuna ilişkin” verilere Tablo 10, Tablo 11 ve Tablo 12’de yer verilmiştir.

Araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme ölçeklerinin alt boyutlarına ilişkin dağılım Tablo 10’da yer almaktadır.

Tablo 10. Ölçeklerin Alt Boyutlarının Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

	Ortalama	Standart Sapma	Çarpıklık (Skewness)	Basıklık (Kurtosis)
MÜKEMMELİYETÇİLİK	3.2197	.51750	-.158	.012
Aile beklentileri	3.4362	.91854	-.294	-.662
Ailesel eleştiri	2.2118	.89714	.673	-.076
Davranışlardan şüphe	3.0448	.79028	.058	-.485
Düzen	4.2661	.80187	-.852	.924
Hatalara aşırı ilgi	2.7956	.76149	.077	-.465
Kişisel standartlar	3.4436	.68848	-.276	.195
AKADEMİK ERTELEME	2.8142	.78339	.016	-.465
Akademik erteleme	2.8386	.90033	.067	-.792
Akademik ertelememe	3.2275	.84054	-.102	-.203

Tablo 10 incelendiğinde, ölçeklerin ve alt boyutlarının ortalama ve standart sapma değerlerini gösteren mükemmeliyetçilik ölçeğinin ortalaması 3.2197 ile kararsızım puanın biraz üzerinde yer almıştır. Yani ankete katılanlar çoğunlukla orta seviyede puanlar vermiştir, katılımcıların mükemmeliyetçilik seviyelerinin yüksek veya düşük olduğu söylenemez. Öte yandan mükemmeliyetçilik ölçeğinin aile beklentileri alt boyutu (3.4362) orta puanın biraz üstündedir, yani katılımcılar mükemmeliyetçi olmaları yönünde aile beklentilerine dair kısmen yüksek algıları vardır. Bununla birlikte ailesel eleştirinin (2.2118) ise nispeten düşük olduğu söylenebilir. Mükemmeliyetçiliğin davranışlardan şüphe (3.0448) ve hatalara aşırı ilgi (2.7956) alt boyutları orta seviyede seyretmektedir, yani katılımcılar bu açılardan

mükemmeliyetçiliğe sahiptir demek mümkün değildir. Katılımcıların kişisel standartlarının (3.4436) biraz yüksek olduğunu, öte yandan düzen konusunda ise (4.2661) oldukça yüksek bir mükemmeliyetçiliğe sahip olduğunu söylemek mümkündür. Akademik erteleme davranışı incelendiğinde ise katılımcıların 2.8142 ortalama puan verdikleri yani nispeten akademik erteleme yaklaşımlarının düşük oldukları görülmektedir. Ancak bu çok kuvvetli değildir, yani katılımcıların akademik erteleme davranışları düşüktür şeklinde bir kanıya varmak mümkün görünmemektedir. Bununla birlikte akademik erteleme davranışına yönelik ifadeleri içeren birinci alt boyutta orta değer biraz altında (2.8386), akademik ertelememe davranışına yönelik ifadeleri içeren ikinci alt boyutta ise orta değer biraz üstünde (3.2275) sonuç çıkmıştır. Bu iki değer birbirini destekler niteliktedir, yani katılımcıların kısmen düşük akademik erteleme davranışına başvurdukları ortaya çıkmıştır.

Öğrencilerin çok boyutlu mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme puanlarına ilişkin dağılımı gösteren verilere, Tablo 11 ve Tablo 12’de yer verilmiştir.

Ölçeklerin alt boyutları doğrultusunda katılımcıların görüşleri yüzdelerle Tablo 11’de gösterilmiştir.

Tablo 11. Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeğinin Yüzdelerle Dağılımları

Mükemmeliyet Ölçeği Boyutları	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Aile beklentileri	2%	15%	31%	39%	13%
Ailesel eleştiri	21%	41%	25%	11%	2%
Davranışlardan şüphe	2%	25%	44%	25%	4%
Düzen	2%	3%	6%	35%	54%
Hatalara aşırı ilgi	5%	32%	45%	17%	1%
Kişisel standartlar	0%	7%	40%	45%	8%

Tablo 11 incelendiğinde, bulguları destekler nitelikte verilen cevapların yüzdelerle dağılımlarına bakıldığında, araştırmaya katılanların Mükemmeliyetçilik Ölçeğinin Aile Beklentileri alt boyutunda Kesinlikle Katılıyorum diyenlerin oranı %2, Katılmıyorum diyenlerin oranı %15, Kararsız olanlar %31, Katılıyorum diyenler %39 ve Kesinlikle Katılıyorum diyenler de %13 oranında dağılmıştır. Mükemmeliyet Ölçeğinin Ailesel Eleştiri alt boyutunda ise Kesinlikle Katılıyorum diyenlerin oranı %21, Katılmıyorum diyenlerin oranı %41, Kararsız olanlar %25, Katılıyorum diyenler %11 ve Kesinlikle Katılıyorum diyenler de %2 oranında dağılmıştır. Yani aile beklentilerine kıyasla ailesel eleştiri boyutunda katılımcılar çok daha düşük mükemmeliyetçilik seviyesine sahiptir. Mükemmeliyet Ölçeğinin Davranışlardan Şüphe alt boyutunda Kesinlikle Katılıyorum diyenlerin oranı %2,

Katılmıyorum diyenlerin oranı %25, Kararsız olanlar %44, Katılıyorum diyenler %25 ve Kesinlikle Katılıyorum diyenler de %4 oranında dağılmıştır, yani Aile Beklentileri alt boyutuna benzer bir dağılım göstermektedir. Mükemmeliyet Ölçeğinin Düzen alt boyutunda Kesinlikle Katılıyorum diyenlerin oranı %2, Katılmıyorum diyenlerin oranı %3, Kararsız olanlar %6, Katılıyorum diyenler %35 ve Kesinlikle Katılıyorum diyenler de %45 oranında dağılmıştır. Yani düzen boyutuyla ilgili katılımcılar oldukça yüksek puanlar vermişlerdir. Mükemmeliyet Ölçeğinin Hatalara Karşı İlgilili alt boyutunda Kesinlikle Katılıyorum diyenlerin oranı %5, Katılmıyorum diyenlerin oranı %32, Kararsız olanlar %45, Katılıyorum diyenler %17 ve Kesinlikle Katılıyorum diyenler de %1 oranında dağılmıştır. Dolayısıyla bu alt boyut bağlamında verilen puanlar daha ziyade ortada toplanmıştır. Mükemmeliyet Ölçeğinin son alt boyutu olan Kişisel Standartlarda ise Kesinlikle Katılıyorum diyenlerin oranı %0, Katılmıyorum diyenlerin oranı %7, Kararsız olanlar %40, Katılıyorum diyenler %45 ve Kesinlikle Katılıyorum diyenler de %8 oranında dağılmıştır. Yani bu son alt boyutta katılımcılar orta seviyenin biraz üstünde puan vermişler ve kişisel standartlarının mükemmeliyetçilik açısından kararsızım ve katılıyorum bölgesinde daha çok dağılım göstermişlerdir.

Tablo 12. Akademik Erteleme Ölçeğinin Yüzdelerle Dağılımları

Akademik Erteleme Ölçeği Boyutları	Beni hiç yansıtmıyor	Beni çok az yansıtmıyor	Beni biraz yansıtmıyor	Beni çoğunlukla yansıtmıyor	Beni tamamen yansıtmıyor
Akademik erteleme	6%	16%	44%	27%	7%
Akademik ertelememe	2%	17%	46%	28%	7%

Tablo 12 incelendiğinde, akademik erteleme ölçeğinin alt boyutlarına bakıldığında, akademik erteleme alt ölçeğine beni hiç yansıtmıyor diyenlerin oranı %6, beni çok az yansıtmıyor diyenlerin oranı %16, beni biraz yansıtmıyor %44, beni çoğunlukla yansıtmıyor %27 ve beni tamamen yansıtmıyor diyenler de %7 oranında dağılmıştır. Yani yüzdelerle dağılımı incelendiğinde katılımcıların bu ölçekteki ifadelerle kendilerini kısmen yaratıyor şeklinde daha ziyade orta puanlar verdiği gözlenmiştir. Benzer şekilde akademik erteleme ölçeğinin akademik ertelememe alt boyutunda ise beni hiç yansıtmıyor diyenlerin oranı %2, beni çok az yansıtmıyor diyenlerin oranı %17, beni biraz yansıtmıyor diyenler %46, beni çoğunlukla yansıtmıyor diyenler %28 ve beni tamamen yansıtmıyor diyenler de %7 oranında çıkmıştır. Diğer alt boyut gibi akademik ertelememe alt boyutunda da daha ziyade orta puanlar seviyesinde bir yüzdelerle dağılım göze çarpmaktadır. Neticede katılımcıların yüzdelerle olarak büyük kısmı akademik erteleme ölçeğindeki ifadelerle beni biraz yansıtmıyor şeklinde puan vermişlerdir.

Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin cinsiyete göre mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeylerinin katılımcıların cinsiyetine göre farklılaşıp farklılaşmama durumu anlamlı bir farklılık olup olmadığına ilişkin” veriler Tablo 13 ve Tablo 14’te yer almaktadır.

Tablo 13. *Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Düzeylerinin Katılımcıların Cinsiyetine Göre Farklılaşıp Farklılaşmama Durumu (Bağımsız t Testi)*

	Levene Testi		Ortalamaların Eşitliğine Dair t Testi			
	F	p	t	df	p (Çift Yönlü)	Ortalama Farkı
Aile beklentileri	.019	.890	-1.639	445	.102	-.14237
			-1.633	420.875	.103	-.14237
Ailesel eleştiri	1.276	.259	-1.236	445	.217	-.10457
			-1.226	412.568	.221	-.10457
Davranışlardan şüphe	1.530	.217	-.727	445	.468	-.05462
			-.720	409.815	.472	-.05462
Düzen	1.928	.166	1.002	445	.317	.07640
			.989	402.059	.323	.07640
Hatalara aşırı ilgi	1.202	.274	-1.564	445	.119	-.11309
			-1.557	419.984	.120	-.11309
Kişisel standartlar	1.005	.317	-2.000	445	.046**	-.13027
			-1.980	408.103	.048	-.13027
Akademik erteleme	.437	.509	-4.079	445	.000*	-.34350
			-4.064	420.842	.000	-.34350
Akademik ertelememe	2.181	.140	3.219	445	.001*	.25439
			3.180	403.426	.002	.25439

*. (p<0.01)

** . (p<0.05)

Tablo 13 incelendiğinde, mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme seviyelerine ilişkin katılımcıların cinsiyetlerinin anlamlı bir şekilde farklılaşmaya neden olup olmadığına bakıldığında, aile beklentileri (.102), ailesel eleştiri (.217), davranışlardan şüphe (.468), düzen (.317) ve hatalara aşırı (.119) ilgi alt boyutları açısından cinsiyetin anlamlı bir farklılık oluşturmadığı ancak kişisel standartlar (.046), akademik erteleme (.000) ve akademik ertelememe (.001) açısından cinsiyetin anlamlı bir farklılık oluşturduğu tespit edilmiştir.

Tablo 14. *Katılımcıların Cinsiyetine Göre Farklılaşan Alt Boyutlar (Bağımsız t Testi)*

	Cinsiyet	N	Ort.	St. Sapma
Kişisel standartlar	Kadın	246	3.38	0.65
	Erkek	201	3.51	0.72
Akademik erteleme	Kadın	246	2.68	0.87
	Erkek	201	3.03	0.90
Akademik ertelememe	Kadın	246	3.34	0.78
	Erkek	201	3.09	0.89

Tablo 14 incelendiğinde, kızların (3.38) kişisel standartlar açısından erkeklerden (3.51) anlamlı bir şekilde daha az mükemmeliyetçileri oldukları görülmektedir. Ayrıca kızların (2.68) akademik erteleme seviyeleri erkeklerden (3.03) daha düşük, akademik ertelememe (3.34) seviyeleri de yine erkeklerden (3.09) daha yüksek çıkmıştır.

Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik puanları ve akademik erteleme düzeyleri öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre farklılaşıp farklılaşmama durumunda anlamlı bir farklılık olup olmadığına ilişkin” veriler Tablo 15’de yer almaktadır.

Tablo 15. *Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Düzeylerinin Katılımcıların Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeylerine Göre Farklılaşıp Farklılaşmama Durumu (ANOVA)*

		Kareler Toplamı	df	F	p
Aile beklentileri	Gruplar arası	2.973	2	1.764	.172
	Grup içi	375.726	446		
	Toplam	378.699	448		
Ailesel eleştirisi	Gruplar arası	.205	2	.127	.881
	Grup içi	359.513	446		
	Toplam	359.718	448		
Davranışlardan şüphe	Gruplar arası	3.321	2	2.681	.070
	Grup içi	276.184	446		
	Toplam	279.505	448		
Düzen	Gruplar arası	1.838	2	1.430	.241
	Grup içi	286.680	446		
	Toplam	288.518	448		
Hatalara aşırı ilgi	Gruplar arası	.797	2	.687	.503
	Grup içi	258.595	446		
	Toplam	259.392	448		
Kişisel standartlar	Gruplar arası	2.148	2	2.273	.104
	Grup içi	210.670	446		
	Toplam	212.818	448		
Akademik erteleme	Gruplar arası	3.761	2	2.343	.097
	Grup içi	357.955	446		
	Toplam	361.716	448		
Akademik ertelememe	Gruplar arası	.846	2	.596	.551
	Grup içi	316.375	446		
	Toplam	317.221	448		

Tablo 15 incelendiğinde, mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme seviyelerine ilişkin katılımcıların okudukları sınıfların anlamlı bir şekilde farklılaşmaya neden olup olmadığına bakıldığında, aile beklentileri (.172), ailesel eleştiri (.881), davranışlardan şüphe (.070), düzen (.241), hatalara aşırı ilgi (.503), kişisel standartlar (.104), akademik erteleme (.097) ve akademik ertelememe (.551) olmak üzere iki ölçekteki tüm alt boyutlar açısından katılımcıların okudukları sınıfların anlamlı bir farklılık oluşturmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan “Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeylerinin, katılımcıların bireysel çalgılarına göre farklılaşp-farklılaşmama durumuna ilişkin” veriler Tablo 16 ve Tablo 17’de yer almaktadır.

Tablo 16. *Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Düzeylerinin Katılımcıların Kullandıkları Çalgılara Göre Farklılaşp Farklılaşmama Durumu (ANOVA)*

		Kareler Toplamı	df	F	p
Aile beklentileri	Gruplar arası	20.861	5	5.175	.000
	Grup içi	357.970	444		
	Toplam	378.831	449		
Ailesel eleştiri	Gruplar arası	2.852	5	.706	.619
	Grup içi	358.529	444		
	Toplam	361.381	449		
Davranışlardan şüphe	Gruplar arası	1.689	5	.538	.748
	Grup içi	278.731	444		
	Toplam	280.419	449		
Düzen	Gruplar arası	10.001	5	3.187	.008
	Grup içi	278.704	444		
	Toplam	288.705	449		
Hatalara aşırı ilgi	Gruplar arası	3.594	5	1.243	.288
	Grup içi	256.765	444		
	Toplam	260.359	449		
Kişisel standartlar	Gruplar arası	3.705	5	1.573	.166
	Grup içi	209.123	444		
	Toplam	212.828	449		
Akademik erteleme	Gruplar arası	7.936	5	1.979	.080
	Grup içi	356.020	444		
	Toplam	363.955	449		
Akademik ertelememe	Gruplar arası	5.807	5	1.656	.144
	Grup içi	311.417	444		
	Toplam	317.224	449		

Tablo 16 incelendiğinde, mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme seviyelerine ilişkin katılımcıların kullandıkları çalgıların anlamlı bir şekilde farklılaşmaya neden olup olmadığına bakıldığında, ailesel eleştiri (.619), davranışlardan şüphe (.748), hatalara aşırı ilgi (.288), kişisel standartlar (.166), akademik erteleme (.080) ve akademik ertelememe (.144) alt boyutları açısından kullanılan çalgının anlamlı bir farklılık oluşturmadığı görülürken, kullanılan çalgının mükemmeliyetçiliğin aile beklentileri (.000) ve düzen (.008) alt boyutları açısından anlamlı bir farklılık oluşturduğu tespit edilmiştir.

Tablo 17. *Kullanılan Çalgı Türleri Açısından Aile Beklentileri Alt Boyutundaki Farklılığın Analizi (Tukey Testi)*

	(I) Çalgı	(J) Çalgı	Ort. Fark (I-J)	Std. Hata	p
Aile beklentileri	Bağlama	Gitar	0.299	0.153	0.375
		Keman	0.222	0.123	0.457
		Viyolonsel	.588*	0.157	0.003
		Yan Flüt	.651*	0.153	0.000
		Diğer	0.164	0.145	0.866
Gitar	Bağlama	Gitar	-0.299	0.153	0.375
		Keman	-0.076	0.144	0.995
		Viyolonsel	0.289	0.175	0.560
		Yan Flüt	0.353	0.171	0.311
		Diğer	-0.134	0.163	0.964
Keman	Bağlama	Gitar	-0.222	0.123	0.457
		Keman	0.076	0.144	0.995
		Viyolonsel	0.365	0.148	0.137
		Yan Flüt	.429*	0.144	0.037
		Diğer	-0.058	0.135	0.998
Viyolonsel	Bağlama	Gitar	-.588*	0.157	0.003
		Keman	-0.289	0.175	0.560
		Viyolonsel	-0.365	0.148	0.137
		Yan Flüt	0.063	0.175	0.999
		Diğer	-0.424	0.167	0.115
Yan Flüt	Bağlama	Gitar	-.651*	0.153	0.000
		Keman	-0.353	0.171	0.311
		Viyolonsel	-.429*	0.144	0.037
		Yan Flüt	-0.063	0.175	0.999
		Diğer	-.487*	0.163	0.036
Diğer	Bağlama	Gitar	-0.164	0.145	0.866
		Keman	0.134	0.163	0.964
		Viyolonsel	0.058	0.135	0.998
		Yan Flüt	0.424	0.167	0.115
		Diğer	.487*	0.163	0.036

Tablo 17. (Devamı)

Düzen	Bağlama	Gitar	0.125	0.135	0.941
		Keman	-0.008	0.108	1.000
		Viyolonsel	.448*	0.139	0.017
		Yan Flüt	0.253	0.135	0.422
		Diğer	0.066	0.128	0.996
Gitar	Bağlama	Gitar	-0.125	0.135	0.941
		Keman	-0.133	0.127	0.904
		Viyolonsel	0.323	0.154	0.290
		Yan Flüt	0.128	0.151	0.958
		Diğer	-0.059	0.144	0.999
Keman	Bağlama	Gitar	0.008	0.108	1.000
		Gitar	0.133	0.127	0.904
		Viyolonsel	.456*	0.131	0.007
		Yan Flüt	0.261	0.127	0.315
		Diğer	0.074	0.119	0.990
Viyolonsel	Bağlama	Gitar	-.448*	0.139	0.017
		Gitar	-0.323	0.154	0.290
		Keman	-.456*	0.131	0.007
		Yan Flüt	-0.195	0.154	0.804
		Diğer	-0.382	0.147	0.100
Yan Flüt	Bağlama	Gitar	-0.253	0.135	0.422
		Gitar	-0.128	0.151	0.958
		Keman	-0.261	0.127	0.315
		Viyolonsel	0.195	0.154	0.804
		Diğer	-0.187	0.144	0.785
Diğer	Bağlama	Gitar	-0.066	0.128	0.996
		Gitar	0.059	0.144	0.999
		Keman	-0.074	0.119	0.990
		Viyolonsel	0.382	0.147	0.100
		Yan Flüt	0.187	0.144	0.785

Tablo 17 incelendiğinde, kullanılan çalgılar bazında mükemmeliyetçilik alt boyutlarında gerçekleşen farklılıkların detaylarına bakıldığında şu bulgulara ulaşılmıştır. Bağlama çalanların aile beklentileri seviyeleri viyolonsel çalanlara göre .588 puan, yan flüt çalanlara göre ise .651 puan daha yüksek çıkmıştır ve bu fark istatistiki olarak anlamlıdır. Keza keman çalanların aile beklentileri ortalaması da yan flüt çalanlara göre .429 puan yüksek çıkmıştır ve bu fark istatistiki olarak anlamlıdır. Son olarak yan flüt çalanların aile beklentileri puanı diğer çalgıları (kabak kemane, kanun, ney, ud ve viyola) çalanlara göre .487 daha düşük çıkmıştır ve bu fark istatistiki olarak anlamlıdır.

Buna ilaveten mükemmeliyetçilik düzen alt boyutunda gerçekleşen farkların detayı

incelendiğinde ise bağlama çalanların viyolonsel çalanlara göre düzen değişkeni seviyeleri istatistiki olarak anlamlı bir şekilde .448 puan daha yüksek çıkmıştır. Aynı şekilde keman çalanların düzen seviyeleri de viyolonsel çalanlara göre .456 puan daha yüksek çıkmış ve bu fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur.

Araştırmanın Beşinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi olan “Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeylerinin katılımcıların annelerinin eğitim durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmama durumunda anlamlı bir farklılık olup olmadığına ilişkin” veriler Tablo 18’de yer almaktadır.

Tablo 18. *Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Düzeylerinin Katılımcıların Annelerinin Eğitim Durumlarına Göre Farklılaşıp Farklılaşmama Durumu (ANOVA)*

		Kareler Toplamı	df	F	p
Aile beklentileri	Gruplar arası	1.190	3	.467	.706
	Grup içi	377.507	444		
	Toplam	378.698	447		
Ailesel eleştiri	Gruplar arası	4.739	3	1.977	.117
	Grup içi	354.768	444		
	Toplam	359.507	447		
Davranışlardan şüphe	Gruplar arası	3.376	3	1.817	.143
	Grup içi	275.039	444		
	Toplam	278.415	447		
Düzen	Gruplar arası	2.283	3	1.181	.316
	Grup içi	286.046	444		
	Toplam	288.329	447		
Hatalara aşırı ilgi	Gruplar arası	1.665	3	.962	.411
	Grup içi	256.192	444		
	Toplam	257.857	447		
Kişisel standartlar	Gruplar arası	.839	3	.587	.624
	Grup içi	211.605	444		
	Toplam	212.445	447		
Akademik erteleme	Gruplar arası	4.306	3	1.783	.150
	Grup içi	357.383	444		
	Toplam	361.689	447		
Akademik ertelememe	Gruplar arası	1.359	3	.637	.592
	Grup içi	315.725	444		
	Toplam	317.084	447		

Tablo 18 incelendiğinde, mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme seviyelerine ilişkin katılımcıların annelerinin eğitim durumları açısından anlamlı bir şekilde farklılaşmaya neden olup olmadığına bakıldığında, aile beklentileri (.706), ailesel eleştiri (.117), davranışlardan şüphe (.143), düzen (.316), hatalara aşırı ilgi (.411), kişisel standartlar (.624), akademik erteleme (.150) ve akademik ertelememe (.592) alt boyutlarının tamamı açısından katılımcıların annelerinin eğitim durumunun herhangi bir anlamlı farklılık oluşturmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın Altıncı Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın altıncı alt problemi olan “Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeylerinin katılımcıların babalarının eğitim durumlarına göre farklılaşp farklılaşmama durumunda anlamlı bir farklılık olup olmadığına ilişkin” veriler Tablo 19 ve Tablo 20’de yer almaktadır.

Tablo 19. *Mükemmeliyetçilik ve Akademik Erteleme Düzeylerinin Katılımcıların Babalarının Eğitim Durumuna Göre Farklılaşp Farklılaşmama Durumu (ANOVA)*

		Kareler Toplamı	df	F	p
Aile beklentileri	Gruplar arası	2.603	3	1.027	.380
	Grup içi	372.545	441		
	Toplam	375.148	444		
Ailesel eleştiri	Gruplar arası	3.768	3	1.562	.198
	Grup içi	354.568	441		
	Toplam	358.336	444		
Davranışlardan şüphe	Gruplar arası	2.959	3	1.582	.193
	Grup içi	274.984	441		
	Toplam	277.943	444		
Düzen	Gruplar arası	2.179	3	1.145	.330
	Grup içi	279.764	441		
	Toplam	281.944	444		
Hatalara aşırı ilgi	Gruplar arası	5.237	3	3.034	.029
	Grup içi	253.712	441		
	Toplam	258.949	444		
Kişisel standartlar	Gruplar arası	.664	3	.466	.706
	Grup içi	209.380	441		
	Toplam	210.044	444		
Akademik erteleme	Gruplar arası	3.942	3	1.623	.183
	Grup içi	357.170	441		
	Toplam	361.113	444		
Akademik ertelememe	Gruplar arası	1.014	3	.476	.699
	Grup içi	313.143	441		
	Toplam	314.157	444		

Tablo 19 incelendiğinde, mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme seviyelerine ilişkin katılımcıların babalarının eğitim durumları açısından anlamlı bir şekilde farklılaşmaya neden olup olmadığına bakıldığında, aile beklentileri (.380), ailesel eleştiri (.198), davranışlardan şüphe (.193), düzen (.330), kişisel standartlar (.706), akademik erteleme (.183) ve akademik ertelememe (.699) alt boyutları açısından katılımcıların babalarının eğitim durumunun herhangi bir anlamlı farklılık oluşturmadığı, ancak hatalara aşırı ilgi (.029), alt boyutundan babaların eğitim durumunun anlamlı bir farklılığa sebep olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 20. *Katılımcıların Babalarının Eğitim Durumları Açısından Hatalara Aşırı İlgi Alt Boyutundaki Farklılığın Analizi (Tukey Testi)*

	(I) Baba Eğt.	(J) Baba Eğt.	Ort. Fark (I-J)	Std. Hata	p
Tukey HSD	Örgün temel eğitim almamış	İlköğretim	-0.765*	0.293	0.046
		Ortaöğretim	-0.837*	0.292	0.022
		Yükseköğretim	-0.719	0.297	0.075
	İlköğretim	Örgün temel eğitim almamış	.765*	0.293	0.046
		Ortaöğretim	-0.072	0.082	0.817
		Yükseköğretim	0.046	0.099	0.967
	Ortaöğretim	Örgün temel eğitim almamış	.837*	0.292	0.022
		İlköğretim	0.072	0.082	0.817
		Yükseköğretim	0.118	0.096	0.611
	Yükseköğretim	Örgün temel eğitim almamış	0.719	0.297	0.075
		İlköğretim	-0.046	0.099	0.967
		Ortaöğretim	-0.118	0.096	0.611

*. 0.05 seviyesinde anlamlı farklılık bulunmaktadır.

Tablo 20 incelendiğinde, katılımcıların babalarının eğitim durumları açısından hatalara aşırı ilgi alt boyutundaki farklılığın detaylarına bakıldığında, babası ortaöğretim (.022) ve ilköğretim (.046) mezunu olanlara göre babası örgün temel eğitim almamış olanlarda hatalara aşırı ilgi alt boyutu açısından mükemmeliyetçilik seviyelerinin istatistiki olarak anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmektedir. Öte yandan babası yükseköğretim mezunu olanlarla babası diğer okullardan mezun olan yahut örgün temel eğitim almamış olanlar arasında böyle bir farkın olmadığı tespit edilmiştir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin yapılan analizler sonucunda; mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme değişkenlerinin alt boyutları arasında ilişki gözlenirken değişkenlerin bütünleri aralarında ise anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Mükemmeliyetçilik ölçeğinin ortalaması “kararsızım” puanının biraz üzerinde yer almıştır. Yani ankete katılanlar mükemmeliyetçilik ile ilgili sorulara çoğunlukla orta seviyede puanlar vermiştir, katılımcıların mükemmeliyetçilik seviyelerinin yüksek veya düşük olduğu sonucuna ulaşılmamıştır.

Mükemmeliyetçilik ölçeğinin aile beklentileri alt boyutuna göre ise katılımcıların mükemmeliyetçi olmaları yönünde aile beklentilerine dair kısmen yüksek algıları vardır. Bu bulgu alanyazındaki diğer çalışmalar tarafından desteklenmektedir (Frost *vd.*, 1990; Onwuegbuzie, 2000’ den Akt., Çakıcı, 2003; Bahadır, 2010).

Mükemmeliyetçiliğin davranışlardan şüphe ve hatalara aşırı ilgi alt boyutları orta seviyede seyretmektedir, yani katılımcılar bu açılarından mükemmeliyetçiliğe sahiptir demek mümkün değildir. Katılımcıların kişisel standartlarının biraz yüksek olduğu ortaya çıkmış bu bulguya benzer olarak Akkaya (2007), Sarıoğlu (2011), Bulut (2014) ve Yıldırım (2014) de çalışmalarında kişisel standartlar ile erteleme arasında negatif ilişki tespit etmiştir. Öğrencilerin düzen konusunda ise oldukça yüksek bir mükemmeliyetçiliğe sahip olduğunu söylemek mümkündür. Mükemmeliyetçiliğin “düzen” alt boyutu ile ilgili diğer bulgular incelendiğinde Kandemir (2010), Sarıoğlu (2011) ve Bulut (2014) çalışmalarında düzen boyutu ile akademik ertelemenin negatif ilişkili olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Akademik erteleme davranışı incelendiğinde ise akademik erteleme yaklaşımlarının düşük oldukları görülmektedir. Ancak bu çok kuvvetli değildir, yani katılımcıların akademik erteleme davranışları düşüktür şeklinde bir kanıya varmak mümkün görünmemektedir. Bununla birlikte akademik erteleme davranışına yönelik ifadeleri içeren akademik erteleme alt boyutu orta değerlerin biraz altında, akademik ertelememe davranışına yönelik ifadeleri içeren alt boyutta ise orta değerlerin biraz üstünde sonuç çıkmıştır. Bu iki değer birbirini destekler niteliktedir, yani katılımcıların düşük akademik erteleme davranışına başvurdukları ortaya çıkmıştır.

Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin yapılan analizler sonucunda; araştırmaya katılan öğrencilerin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeylerinin cinsiyetlerine göre farklılaşıp-farklılaşmadığı incelendiğinde; cinsiyetin aile beklentileri, ailesel eleştiri, davranışlardan şüphe, düzen ve hatalara aşırı ilgi alt boyutlarında anlamlı bir farklılık oluşturmadığı ancak kişisel standartlar, akademik erteleme ve akademik ertelememe arasında (pozitif yönde anlamlı bir ilişki) anlamlı bir farklılık oluşturduğu tespit edilmiştir.

Farklılıklar incelendiğinde, kişisel standartlar açısından kız öğrencilerin erkeklere göre daha az mükemmeliyetçi oldukları görülmektedir. Ayrıca kızların akademik erteleme düzeylerinin erkeklerden daha düşük, olduğu akademik ertelememe düzeylerinin de daha yüksek olduğu görülmüştür. Erkek lise öğrencilerinin akademik erteleme düzeylerinin kız öğrencilere göre daha yüksek olduğunu gösteren bu bulgu; Çakıcı (2003), Aydoğan (2008), Tufan ve Gök (2009), Ekinci (2011), Yıldırım (2011), Arslan (2013), Tanrıkulu (2013), Toy (2014) ve Çetin (2016) tarafından yapılan araştırma bulguları ile paralellik göstermektedir.

Araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin yapılan analizler sonucunda, araştırmaya katılan öğrencilerin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeylerinin sınıflarına göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelendiğinde; aile beklentileri, ailesel eleştiri, davranışlardan şüphe, düzen, hatalara aşırı ilgi, kişisel standartlar, akademik erteleme ve akademik ertelememe olmak üzere iki ölçekteki tüm alt boyutlar açısından anlamlı bir farklılık oluşturmadığı tespit edilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular sınıf düzeyi açısından öğrencilerin akademik erteleme düzeylerinde anlamlı bir farklılaşmanın olmadığını Yıldırım (2011), Yiğit ve Dilmaç (2011) ve Arslan (2013)'ın ortaya koymuş olup ulaşılan bulguların araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Araştırmanın dördüncü alt problemine ilişkin yapılan analizler sonucunda; araştırmaya katılan öğrencilerin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeylerinin bireysel çalgılarına göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelendiğinde; çalgıların, ailesel eleştiri, davranışlardan şüphe, hatalara aşırı ilgi, kişisel standartlar, akademik erteleme ve akademik ertelememe alt boyutlarında anlamlı bir farklılık oluşturmadığı görülürken kullanılan çalgının mükemmeliyetçiliğin aile beklentileri ve düzen alt boyutu açısından anlamlı bir farklılık oluşturduğu tespit edilmiştir.

Mükemmeliyetçilik aile beklentileri alt boyutunda gerçekleşen farklılıklar incelendiğinde, bağlama çalanların aile beklentileri seviyeleri viyolonsel ve flüt çalanlara göre daha yüksek çıkmıştır. Keman çalanların aile beklentileri de flüt çalanlara göre daha yüksek çıkmıştır. Flüt çalanların aile beklentileri kabak kemane, kanun, ney, ud ve viyola çalanlara göre daha düşük çıkmıştır.

Mükemmeliyetçilik düzen alt boyutunda gerçekleşen farklılıklar incelendiğinde ise bağlama çalanların düzen seviyeleri viyolonsel çalanlara göre daha yüksek, Keman çalanların düzen seviyeleri de viyolonsel çalanlara göre daha yüksek çıkmıştır.

Tufan ve Gök (2009) tarafından üniversite düzeyinde yapılmış olan araştırmada ise genel ve akademik erteleme davranışının bireysel çalgı değişkenine göre fark gösterip göstermediğine ilişkin yapılan analizde “trompet, bağlama ve kontrbas” çalgılarını alan öğrencilerin diğer öğrenci gruplarına göre akademik erteleme davranışını daha çok gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın beşinci alt problemine ilişkin yapılan analizler sonucunda, araştırmaya katılan öğrencilerin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeylerinin katılımcıların annelerinin eğitim durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmama durumu incelendiğinde; aile beklentileri, ailesel eleştiri, davranışlardan şüphe, düzen, hatalara aşırı ilgi, kişisel standartlar, akademik erteleme ve akademik ertelememe olmak üzere iki ölçekteki tüm alt boyutlar açısından anlamlı bir farklılık oluşturmadığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın altıncı alt problemine ilişkin yapılan analizler sonucunda, araştırmaya katılan öğrencilerin mükemmeliyetçilik ve akademik erteleme düzeylerinin katılımcıların babalarının eğitim durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmama durumu incelendiğinde; aile beklentileri, ailesel eleştiri, davranışlardan şüphe, düzen, kişisel standartlar, akademik erteleme ve akademik ertelememe alt boyutları açısından katılımcıların babalarının eğitim durumunun herhangi bir anlamlı farklılık oluşturmadığı, ancak hatalara aşırı ilgi alt boyutundan babaların eğitim durumunun (pozitif yönde anlamlı bir ilişki) anlamlı bir farklılığa sebep olduğu tespit edilmiştir. Sarıoğlu (2011) ve Yıldırım'ın (2014) yaptığı çalışmalarda mükemmeliyetçiliğin “hatalara aşırı ilgi” alt boyutunda pozitif yöndeki bulgu, araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir.

Farklılıklar incelendiğinde babası ortaöğretim ve ilköğretim mezunu olanlara göre babası örgün temel eğitim almamış olanlarda hatalara aşırı ilgi alt boyutu açısından mükemmeliyetçilik seviyelerinin istatistiki olarak anlamlı şekilde daha yüksek olduğu görülmektedir. Öte yandan babası yükseköğretim mezunu olanlarla babası diğer okullardan mezun olan yahut örgün temel eğitim almamış olanlar arasında böyle bir farkın olmadığı tespit edilmiştir.

Çalışma sonucunda çeşitli tespit ve öneriler şu şekilde sıralanmıştır;

- Akademik erteleme ve mükemmeliyetçilik arasındaki ilişkinin öğrencinin başarısına etkisi anlamlı düzeyde olduğundan, yapılacak yeni çalışmalarla, farklı öğretim basamaklarında (ilköğretim, ortaöğretim, lisansüstü) daha geniş bir örneklem üzerinden, araştırmaların sayıca artırılması önerilmektedir.
- Mükemmeliyetçiliğin olumsuz yönleri bulunsa da, olumlu mükemmeliyetçiliğin akademik güdüleme, başarılı olma gibi amaçlarda disiplinli ve düzenli çalışmaya katkıları önem taşımaktadır. Bu açıdan liseler, üniversiteler ve diğer eğitim kurumları psikolojik danışma merkezleri ile ortak çalışma yönetmeli, öğretmenleri mükemmeliyetçiliğin faydalı kullandırma konusunda eğitmeli, gerekirse psikolojik danışma merkezlerinden profesyonel yardım ile öğrencilere bu konuda destek verilmelidir.
- Öğrenci ve öğretmenlerin, mükemmeliyetçiliğin zararlı boyutlarının farkına varmaları konusunda kendilerini geliştirmeleri için seminer çalışmaları ya da psikolojik danışmanlar yardımıyla eğitim programları düzenlenebilir.
- Düzenlenen rehberlik programları ile öğrencilere verimli ders çalışma, zamanı etkili kullanma, kendini kontrol etme, öz düzenleme konularıyla ilgili destek verilmesi, öğrencilerin mükemmeliyetçi dürtülerini kontrol etmelerine yardımcı olacak ve bu konuda sorunlarının çözülmesi ile başarıya katkı sağlayacağı düşünülmektedir.
- Güzel Sanatlar Lisesi Müzik ve Resim Bölümlerinde, akademik erteleme, kaygı düzeyi, başarı korkusu, benlik saygısı, çalgılara yönelik tutum ve öz yeterlik algıları gibi araştırma alanları arasındaki ilişkileri konu alan çalışmalar yapılması önerilebilir.
- Güzel Sanatlar Lisesi öğretmenlerinin mükemmeliyetçilik düzeyleri veya öğretimde mükemmeliyetçi tutumları konusunda araştırmalar yapılması önerilebilir.
- Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerinin çalgı performansı ile üniversiteye yerleşme kaygısı arasındaki ilişkiyi çalgı, sınıf, yaş, yaşanılan bölge ve konserlere gitme durumu değişkenine göre inceleyen çalışmalar yapılabilir.
- Güzel sanatlar lisesi müzik öğrencilerine yönelik “Akademik Erteleme” ve “Mükemmeliyetçilik” ölçeği geliştirilebilir.

KAYNAKÇA

- Akbay, S. E. (2009). *Cinsiyete göre üniversite öğrencilerinde akademik erteleme davranışı: akademik güdülenme, akademik özyeterlik ve akademik yüklenme stillerinin rolü* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 253522)
- Akdoğan, A. (2013). *Farklı depresyon anksiyete stres düzeylerine sahip üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarının incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 347493)
- Akkaya, E. (2007). *Eğitim fakültesi öğrencilerinde akademik erteleme davranışı: cinsiyet, yaş, akademik başarı, mükemmeliyetçilik ve depresyon rolü* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 217821)
- Albayrak, E. (2014). *Üniversite öğrencilerinde beş faktör kişilik, akademik öz-yeterlik, akademik kontrol odağı ve akademik erteleme* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 380245)
- Altun, F. (2010). *Üstün yetenekli öğrencilerin mükemmeliyetçilik özellikleri, okul motivasyonları, öğrenme stilleri ve akademik başarıları* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 270906)
- Altunışık, R., Coşkun, S., Bayraktaroğlu, S., & Yıldırım, E. (2004). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri spss uygulamaları*. Sakarya: Sakarya Kitabevi.
- Arıkan, H. E. (2016). *Öğretmen adaylarının öğrenilmiş güçlük düzeyleri ile akademik erteleme eğilimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 440563)
- Arslan, A. (2013). *Lise öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarının karar verme stilleri ile ilişkisi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 357656)
- Asri, D. N., Setyosari, P., Hitipeuw, I., & Chusniyah, T. (2017). The academic procrastination in junior high school students' mathematics learning: A qualitative study. *International Education Studies*, 10(9), 70. doi: 10.5539/ies.v10n9p70
- Atasoy, P. Ç. (2018). Mükemmeliyetçilik. <https://burem.boun.edu.tr/?q=node/55> Erişim tarihi: 25/05/2018.
- Ataş, N. (2018). *Ergenlerin akademik erteleme davranışları, akademik öz yeterlik inançları ve mükemmeliyetçilik düzeyleri* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 515503)
- Ateş, N. (2016). *Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümü öğretmen adaylarının internet bağımlılıklarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 423158)
- Aydın, Ç. (2014). *Üniversite öğrencilerinde kariyer kararsızlığının özsaygı, denetim odağı ve mükemmeliyetçilik bakımından incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 381793)
- Aydoğan, D. (2008). *Akademik erteleme davranışının benlik saygısı, durumluluk kaygı ve öz-yeterlilik ile açıklanabilirliği* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 218067)

- Bahadır, N. (2016). *Ergenlerin müzikal performans kaygısı ile ailelerinin beklentileri arasındaki ilişki* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 445634)
- Balkıs, M. (2006). *Öğretmen adaylarının davranışlarındaki erteleme eğiliminin, düşünme ve karar verme tarzları ile ilişkisi* (Doktora tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 189853)
- Bayram, S. B. (2016). *Ergenlerin mükemmeliyetçilik özellikleri ve akademik alanda arzuların ertelenmesi ile akademik stres arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 440716)
- Bieling, P. J., Israeli, A. L., & Antony, M. M. (2004). Is perfectionism good, bad, or both? Examining models of the perfectionism construct. *Personality and Individual Differences*, 36(6), 1373-1385. doi: [http://dx.doi.org/10.1016/S0191-8869\(03\)00235-6](http://dx.doi.org/10.1016/S0191-8869(03)00235-6)
- Bırol, Z. N. (2005). *Fen lisesi ve sosyal bilimler lisesi öğrencilerinin mükemmeliyetçilik, benlik saygısı, liderlik özelliklerinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 160579)
- Bulut, R. (2014). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının akademik erteleme davranışlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 368343)
- Cıla, M. S. (2015). *Anadolu Lisesi 9. ve 10. sınıf öğrencilerinin akademik başarılarının, akademik özyeterlik, mükemmeliyetçilik ve akademik güdülenmeden yordanması* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 378307)
- Çakıcı, D. Ç. (2003). *Lise ve üniversite öğrencilerinde genel erteleme ve akademik erteleme davranışının incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 205276)
- Çam, Z. (2016). *Lise öğrencilerinde okul tükenmişliğine ilişkin bir modelin sınanması ve sınıf tekrarını yordama düzeyinin incelenmesi* (Doktora tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 456686)
- Çetin, N. (2016). *Lise öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarının incelenmesi* (Yüksek lisans tezi), Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 456330)
- Çoraklı, E. (2007). *Müzik öğretmeni adaylarının piyano dersindeki başarıları ile kişilik özellikleri arasındaki ilişki* (Yüksek lisans tezi), Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 206221)
- Demir, P. A. (2003). *Denetim odakları farklı üniversite öğrencilerinin akılcı olmayan inançlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 132832)
- Demirci, E. (2018). *Ergenlerde temel psikolojik ihtiyaçlar irrasyonel inanışları ile mükemmeliyetçilik ve sınav kaygısı arasındaki ilişki* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 492065)
- Dryden, W. D. (2000). *Ertelenmek yaşamı kaçırmaktır* (G. Günay, çev.). İstanbul: Rota Yayınları. (Çalışmanın orijinali 2000'de yayımlanmıştır.)
- Ekinci, E. (2011). *Ortaöğretim öğrencilerinin akademik özyeterlik düzeyleri ve akademik erteleme davranışlarının öğrenilmiş çaresizlik düzeylerini yordama gücü* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 296469)

- Emmett, R. (2003). *Sorumluluklarını Geciktiren Çocuklar* (T. Şahin, çev.). İstanbul: Kariyer Yayınları. (Çalışmanın orijinali 2000’de yayımlanmıştır.)
- Erdoğan, D. (2016). *Üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin akademik erteleme davranışlarının ve durumluk kaygı düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nden edinilmiştir. (Tez No. 428345)
- Erol, Z. (2017). *Mükemmeliyetçi kişilik* (6. Baskı). İstanbul: Timaş.
- Flett, G. L., Hewitt, P. L., & Martin, T. R. (1995). Dimensions of perfectionism and procrastination. In *Procrastination and task avoidance* (pp. 113-136). Springer, Boston, MA. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-1-4899-0227-6_6 adresinden edinilmiştir.
- Flett, G. L., Hewitt, P. L., Blankstein, K. R., & Gray, L. (1998). Psychological distress and the frequency of perfectionistic thinking. *Journal of Personality and Social Psychology*, 75(5), 1363-1381 doi: <http://dx.doi.org/10.1037/0022-3514.75.5.1363>
- Gül, A. Y. (2015). *İş yaşamında işi erteleme davranışı ve nedenleri* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nden edinilmiştir. (Tez No. 410397)
- Gürültü, E. (2016). *Lise öğrencilerinin sosyal medya bağımlılıkları ve akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nden edinilmiştir. (Tez No. 445632)
- Kahraman, S., & Pedük, Ş. P. (2014). 6, 7 ve 8. Sınıf üstün yetenekli öğrencilerin mükemmeliyetçilik düzeylerinin belirlenmesi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(2), 137-150. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/321368> adresinden edinilmiştir.
- Kandemir, M. (2010). *Akademik erteleme davranışını açıklayıcı bir model* (Doktora tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nden edinilmiştir. (Tez No. 279441)
- Karakaş, Y. (2008). *Lise öğrencilerinin mükemmeliyetçilik düzeyleri ile sosyal kaygı düzeyleri arasındaki ilişki* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nden edinilmiştir. (Tez No. 221038)
- Karasar, N. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemi* (25. Baskı). Ankara: Nobel Yayınları.
- Karasar, B. (2014). *Üniversite öğrencilerinde sosyal onay ihtiyacının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* (Doktora tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nden edinilmiştir. (Tez No. 81788)
- Kayış, A. R. (2013). *Üniversite öğrencilerinin başarı yönelimlerinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nden edinilmiştir. (Tez No. 331083)
- Kınık, Ö. (2015). *Üniversite öğrencilerinin akademik erteleme davranışları ile fonksiyonel olmayan tutumları, depresyon düzeyleri ve benlik-saygıları arasındaki ilişki* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nden edinilmiştir. (Tez No. 407690)
- Kongresi Bildiri özetleri, İnönü Üniversitesi, Malatya. https://issuu.com/antalyaozelegitimgrubu/docs/vii_ulusal_ps_koloj_k_dani_ma_re adresinden edinilmiştir.
- Martin, T. R., Flett, G. L., Hewitt, P. L., Krames, L., & Szanto, G. (1996). Personality correlates of depression and health symptoms: A test of a self-regulation model. *Journal of Research in Personality*, 30(2), 264-277. doi: <http://dx.doi.org/10.1006/jrpe.1996.0017>

- Mısırlı Taşdemir, Ö. (2003). *Üstün yetenekli çocuklarda, mükemmeliyetçilik, sınav kaygısı, benlik saygısı, kontrol odağı, öz yeterlilik ve problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 137585)
- Oran, S. (2016). *Anadolu lisesi öğrencilerinde akademik erteleme davranışının incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 443055)
- Özbay, Y. ve Mısırlı Taşdemir, Ö., (2003, Temmuz). "Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması", VII. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik
- Pamir, Ç. O. (2008). *Lise öğrencilerinin mükemmeliyetçilik düzeyleri ile anne baba tutumları arasındaki ilişki* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 221020)
- Sarı, S. V. (2011). *Lise son sınıf öğrencilerinin mesleğe karar verme özyeterliliklerinin yordanmasında umut, kontrol odağı ve çok boyutlu mükemmeliyetçiliğin rolü* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 294051)
- Sarıkaya, M. (2018). *Müzik öğretmeni adaylarının mükemmeliyetçilik ve öz-yeterlilik inançlarına göre müzik performans kaygılarının yordanması* (Doktora tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 506888)
- Sarıoğlu, A. F. (2011). *Öğretmen adaylarının akademik erteleme eğilimi ile mükemmeliyetçilik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 291637)
- Saya, G. (2015). *Üniversite öğrencilerinde akademik erteleme ve karar verme stilleri arasındaki ilişki* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 439145)
- Shafran, R., Egan, S., & Wade, T. (2017). *Mükemmeliyetçilik* (D. Onuk, çev.). İstanbul: Kuraldışı (Çalışmanın orijinali 2010'da yayımlanmıştır.)
- Sönmez, H. (2017). *Açıköğretim sistemindeki öğrencilerin mükemmeliyetçi bakışlarının değerlendirilmesi*. Eskişehir: Nisan Kitabevi.
- Şahiner, Y. K. (2011). *Okul yöneticilerinin mükemmeliyetçi davranışlarının betimlenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 296452)
- Şaşmaz, D. (2015). *Artık mükemmeliyetçi değilim*. İstanbul: Bizim Kitaplar.
- Tanrıkulu, M. (2013). *Ergenlerin akademik erteleme davranışlarıyla benlik saygılarının incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 353289)
- Terry Short, L. A., Owens, R. G., Slade, P. D., & Dewey, M. E. (1995). Positive and negative perfectionism. *Personality and individual differences*, 18(5), 663-668. doi: [http://dx.doi.org/10.1016/0191-8869\(94\)00192-U](http://dx.doi.org/10.1016/0191-8869(94)00192-U)
- Tire, Y. (2011). *Ön ergenlerde olumlu ve olumsuz mükemmeliyetçilik ile algılanan anne baba tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 300339)
- Topal, N. (2015). *Akademisyenlerde erteleme ile kişilik özellikleri ve mükemmeliyetçilik arasındaki ilişkiler* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 407702)

- Toy, B. Y. (2014). Ders çalışmaya yönelik tutum, akademik erteleme ve aralarındaki çoklu aracılık ilişkisi. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 7(4), 505-527. <http://dergipark.gov.tr/akukeg/issue/29355/314114> adresinden edinilmiştir.
- Tufan, E., & Gök, M. (2009, Eylül). *Müzik öğretmeni adaylarının genel ve akademik erteleme eğilimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. 8. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu'nda sunulan poster bildiri, Ondokuz Mayıs Üniversitesi OMÜ Sahnesi, Atakum-Samsun. http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/samsun/E_Tufan-M_Gok.pdf adresinden edinilmiştir.
- Tuncer, B. (2006). *Kaygı düzeyleri farklı üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin mükemmeliyetçilik özelliklerinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 163636)
- Türk Dil Kurumu. (2011). *Türkçe sözlük*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Ulubey, M. (2017). *Üniversite öğrencilerinde mükemmeliyetçilik ve değerler arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 461347)
- Ulukaya, S. (2012). *Üniversite öğrencilerinde akademik ertelemenin yordayıcıları olarak aile bağlamında benlik ve anababa tutumları* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 314893)
- Uzun Özer, B. (2005). *Akademik erteleme davranışı: yaygınlığı, olası sebepleri, cinsiyet farkı ve akademik başarıyla olan ilişkisi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 161338)
- Uzun Özer, B. (2009). Bir grup lise öğrencisinde akademik erteleme davranışı: sıklığı, olası nedenleri ve umudun rolü. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4 (32), 12-19. <http://dergipark.gov.tr/tpdrd/issue/21452/229671> adresinden edinilmiştir.
- Uzun Özer, B., & Topkaya, N. (2011). Akademik erteleme ve sınav kaygısı. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 12-19. http://www.dergi.adu.edu.tr/egitimbilimleri/arsiv/2011_c2/2011_aralik/ozer_topkaya_2011/Ozer%20ve%20Topkaya_SF.pdf adresinden edinilmiştir.
- Uzun, A. E. (2016). *Farklı liselere devam eden ergenlerin facebook bağlanma stratejileri ve akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 432514)
- Ünal, M. (2013). *Lise öğrencilerinin akademik güdülenme düzeylerinin bazı değişkenler açısından yordanması* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 342326)
- Walsh, J. J., & Ugumba-Agwunobi, G. (2002). Individual differences in statistics anxiety: The roles of perfectionism, procrastination and trait anxiety. *Personality and Individual Differences*, 33(2), 239-251. doi: [http://dx.doi.org/10.1016/S0191-8869\(01\)00148-9](http://dx.doi.org/10.1016/S0191-8869(01)00148-9).
- Yıldırım, N. N. (2014). *Üniversite öğrencilerinde erteleme davranışının mükemmeliyetçilik ve denetim odağı ile ilişkisinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 372141)
- Yıldırım, Ü. (2011). *Ortaöğretim öğrencilerinin psikolojik belirtilerinin sosyal destek algısı ve akademik erteleme açısından incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 350154)

- Yıldız, B. (2017). *Güvenli bağlanma stili kazandırma yönelimli psikoeğitim programının belirsizliğe tahammülsüzlük ve akademik erteleme üzerindeki etkisi* (Doktora tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 462301)
- Yıldız, F. G. (2015). *Üniversite öğrencilerinin akademik erteleme düzeyleri ile genel erteleme düzeylerinin ilişkisinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 407157)
- Yıldız, H. Y. (2007) *Sınav kaygısı ana-baba tutumları ve mükemmeliyetçilik arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 206972)
- Yılmaz, N. (2016). *Lise öğrencilerinin akademik erteleme davranışı ile problem çözme becerileri ve umutsuzluk düzeyleri arasındaki ilişkiler* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 449492)
- Yiğit, R., & Dilmaç, B. (2011). Ortaöğretimde öğrencilerinin sahip oldukları insani değerler ile akademik erteleme davranışlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31, 159-178. <http://dergipark.gov.tr/dpusbe/issue/4773/65708> adresinden edinilmiştir.
- Zabun, E. (2011). *Dershaneye gitme, mükemmeliyetçilik, ana-baba tutumu ve sınav kaygısının öğrencilerin SBS başarılarını yordama gücü* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 302151)

EKLER

EK-1. Kişisel Bilgi Formu

Sevgili öğrenciler,

Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Akademik Erteleme Eğilimleri İle Mükemmeliyetçilik Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi adlı yüksek lisans tez çalışması yapmaktayım. Öğrencilerin akademik erteleme ve mükemmeliyetçilik davranışlarını belirlemek amacıyla hazırlanan ölçeklerdeki ifadelerin sizi yansıtmaya derecesini belirleyerek karşısına çarpı (X) işareti koymanız gerekmektedir. Lütfen hiçbir maddeyi boş bırakmayınız. Her maddeye içtenlikle yanıt vermeniz araştırmanın doğru bir şekilde yürütülmesi bakımından son derece önem taşımaktadır. Bu ölçeklerden elde edilen veriler bilimsel araştırma dışında hiçbir şekilde kullanılmayacaktır. Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim.

Atatürk Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi Cemal YÜCEL

1. Cinsiyet: Kız

Erkek

2. Sınıf Düzeyi: 10. Sınıf

11. Sınıf

12. Sınıf

3. Yaş : (.....)

4. Bireysel Çalgı: (.....)

5. Anne Eğitim Durumu

Herhangi bir okul bitirmemiş

İlköğretim mezunu

Ortaöğretim (Lise) mezunu

Yükseköğretim (Üniversite) mezunu

6. Baba Eğitim Durumu

Herhangi bir okul bitirmemiş

İlköğretim mezunu

Ortaöğretim (Lise) mezunu

Yükseköğretim (Üniversite) mezunu

EK-2. Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği

Aşağıda kişilik özelliği ve davranışlara ilişkin maddeler bulunmaktadır. Her maddeyi okuduktan sonra o görüşe ne kadar katıldığınızı yandaki kutuların içine (X) işareti koyarak belirleyiniz. Lütfen hiçbir maddeyi boş bırakmayınız.

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Ebeveynlerim benim için çok yüksek standartlar belirler.					
2. Düzen (plan) benim için çok önemlidir.					
3. Çocukken, bir şeyi mükemmel olarak gerçekleştirmediğimde cezalandırıldım.					
4. Kendim için en yüksek standartları belirlemezsem, muhtemelen ikinci sınıf bir insan olurum.					
5. Ebeveynlerim hatalarımı asla anlamaya çalışmadılar.					
6. Yaptığım her şeyde tam anlamıyla yeterli olmak benim için çok önemlidir.					
7. Düzenli (temiz) bir insanım.					
8. Düzenli (temiz) bir insan olmaya gayret ederim.					
9. Okulda (işte) başarısız olursam, kişi olarak da başarısızımdır.					
10. Hata yaparsam sinirlenirim.					
11. Ebeveynlerim her şeyde en iyi olmamı istemişlerdir.					
12. Kendime çoğu insandan daha yüksek standartlar koyarım.					
13. Eğer biri okulda (işte) bir işi benden daha iyi yaparsa, kendimi bütün işlerde başarısız hissedirim.					
14. Kısmen başarısız olmam bütünüyle başarısız olmak kadar kötüdür.					
15. Ailemde sadece mükemmel performans yeterince iyidir.					
16. Bir amaca ulaşmada çabalarımı odaklaştırmada çok iyiyimdir.					
17. Bir şeyi çok dikkatli bir şekilde yapmış olsam bile, çoğu zaman yeterince doğru olmadığı hissine kapılırım.					
18. Yaptığım şeylerde en iyiden daha azını gerçekleştirdiğimde öfkelenirim.					
19. Çok yüksek hedeflerim vardır.					
20. Ebeveynlerim benden mükemmellik beklemektedirler.					
21. Eğer hata yaparsam, muhtemelen insanlar beni daha az düşüneceklerdir.					
22. Asla ebeveynlerimin beklentilerini karşıladığımı hissetmedim.					
23. Diğer insanlar kadar iyi olamamam eksik biri olduğum anlamına gelir.					
24. Diğer insanların kendilerine benden daha düşük standartlar belirlediğini düşünüyorum.					
25. Her zaman iyi olamazsam insanlar bana saygı duymazlar.					
26. Ebeveynlerim geleceğim konusunda daima benden daha çok beklentiye sahip olmuşlardır.					
27. Düzenli ve temiz bir kişi olmaya çalışırım.					
28. Daima her gün yaptığım basit şeylere ilişkin şüphelerim vardır.					
29. Düzenlilik (temizlik) benim için çok önemlidir.					
30. Günlük işlerimde kendimden bir çok insanın gösterdiğinden daha yüksek bir performans beklerim.					
31. Düzenli (temiz) bir insanım.					
32. Yaptığım şeyleri tekrar tekrar yinelediğim için işimde geri kalma eğilimindeyim.					
33. Bir şeyi doğru olarak yapmam uzun zamanımı alır.					
34. Daha az hata yaparsam, daha çok insan beni sevecektir.					
35. Hiçbir zaman ebeveynlerimin standartlarını karşılayabildiğimi düşünmedim.					

EK-3. Akademik Erteleme Ölçeği

Bu ölçeğin amacı sizin ders çalışma alışkanlıklarınızı belirlemektir. Aşağıda bazı ifadeler verilmiştir. Lütfen her ifadeyi dikkatle okuyup sizi ne kadar tanımladığınızı aşağıdaki ölçekten yararlanarak maddelerin yanındaki sayıların üzerine (X) işareti koyarak belirleyiniz. Lütfen hiçbir maddeyi boş bırakmayınız.

Beni hiç yansıtmıyor	Beni çok az yansıtıyor	Beni biraz yansıtıyor	Beni çoğunlukla yansıtıyor	Beni tamamen yansıtıyor					
1	2	3	4	5					
1	Derslerimi düzenli olarak çalışırım.				1	2	3	4	5
2	Ödevlerimi/projelerimi genellikle son belirlenen tarihte yetiştiririm.				1	2	3	4	5
3	Daha keyifli şeyler yapmak için ders çalışmayı bırakırım.				1	2	3	4	5
4	Sınavlardan önce konuları tekrar etmeye zamanın kalır.				1	2	3	4	5
5	Ne zaman dersin başına otursam aklıma yapmam gereken başka işler gelir.				1	2	3	4	5
6	Önemli olsalar bile sınavlara çalışmayı gereksiz yere son güne bırakırım.				1	2	3	4	5
7	Derslere hazırlanarak gelirim.				1	2	3	4	5
8	Sıkıcı ders çalışmayı son ana bırakırım.				1	2	3	4	5
9	Herhangi bir dersle ilgili verilen okumaları derse okumuş olarak gelirim.				1	2	3	4	5
10	Ders çalışırken bir şey yapmak, birisiyle konuşmak, çay ya da kahve içmek vb. için sık sık ara veririm.				1	2	3	4	5
11	Ödevlerimi/projelerimi zamanında teslim ederim.				1	2	3	4	5
12	Tarihi önceden bildirilmiş olsa bile sınav günü yaklaştığında önceliği belli olmayan başka işlerle uğraştığım olur.				1	2	3	4	5
13	Kendime bir ders çalışma programı hazırlamış olsam ona uyarım.				1	2	3	4	5
14	Önemli derslere çalışmayı bile son güne bırakırım.				1	2	3	4	5
15	Çalışmayı son bıraktığım için başarısız olduğum derslerim olur.				1	2	3	4	5
16	Ödevlerimi/projelerimi zamanında yetiştiremem.				1	2	3	4	5
17	Bir sınavdan önce sınavla ilgili konuları her yönüyle çalışmış olurum.				1	2	3	4	5
18	Ödevlerimi/projelerimi yapmayı önemsiz gerekçelerle son güne bırakırım.				1	2	3	4	5
19	Ben derslerimi çalışmayı son ana bırakan ancak bir daha ki sefere çalışmaya zamanında başlayacağım diyen bir öğrenciyim.				1	2	3	4	5

EK-4. Araştırma İzin Belgesi

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

Sayı : 84037561/605.01/6226354

27.03.2018

Konu: Araştırma Uygulama İzin Talebi

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Eğitim Bilimleri Enstitüsü)

- İlgi: a) Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 21.03.2018 tarihli ve 81576613/605.01/5900432 sayılı yazısı
b) Millî Eğitim Bakanlığının 22/08/2017 tarihli ve 35558626-10.06.01-E.12607291 (2017/25) sayılı Genelgesi.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Programı öğrencisi Cemal YÜCEL'in "*Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Akademik Erteleme Eğilimleri ile Mükemmeliyetçilik Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*" konulu yüksek lisans tezi kapsamında geliştirdiği veri toplama araçlarının Niğde İli Güzel Sanatlar Lisesi, Osmaniye İli Abdurrahman KESKİNER Güzel Sanatlar Lisesi, Hatay İli Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi, Balıkesir İli T.C.Ziraat Bankası Güzel Sanatlar Lisesi, Adana İli Çukurova Güzel Sanatlar Lisesi, Mersin İli Nevit Kodallı Güzel Sanatlar Lisesi ve Gaziantep İli Ticaret Odası Güzel Sanatlar Lisesinde öğrenim gören öğrencilere uygulanmasına yönelik ilgi (a) yazı ve eki izin talebi Genel Müdürlüğümüzce incelenmiştir.

Üniversitenizce kabul edilerek onaylı bir örneği Bakanlığımızda muhafaza edilen Kişisel Bilgi Formu, Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği ve Akademik Erteleme Ölçeğinden oluşan veri toplama araçlarının ilgi (b) Genelge doğrultusunda, eğitim ve öğretim aksatılmadan, gönüllülük esas olmak üzere, ders saatleri dışında, yukarıda belirtilen Genel Müdürlüğümüze bağlı Güzel Sanatlar Liselerinde öğrenim gören öğrencilere yönelik olarak uygulanmasında bir sakınca görülmemiş olup perekli duyuruların Üniversiteniz tarafından yapılarak araştırma tamamlandıktan sonra araştırma dokümanlarının bir örneğinin Bakanlığımıza gönderilmesi hususunda

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Güvenli Elektronik İmza
Aslı ile Aynıdır.

27 Mart 2019

Fevzi PARLAK
VHKİ

Ercan TÜRK
Bakan a.
Genel Müdür

Atatürk Blv. 06648 Kızılay/ANKARA
Elektronik Ağ: www.meb.gov.tr
e-posta: arsoyad@meb.gov.tr

Muammer AKSOY Şube Müdürü
Tel: (0 312) 413 513
Faks: (0 312) 4180739

Bu e-örnek güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evrniksoygu.meb.gov.tr> adresinden f4d5-da8b-320b-ad65-5316 kodu ile teyit edilebilir.

ÖZGEÇMİŞ

1987 yılında Hatay'da doğdu. İlköğrenimini 50. Yıl İlköğretim Okulunda, daha sonra İskenderun Ticaret ve Sanayii Odası Ortaokulu'nda, liseyi İskenderun Teknik Lisesi'nde tamamladı. 2004-2006 yılları arasında Mustafa Kemal Üniversitesi İskenderun Meslek Yüksek Okulu Makine programını okudu. 2008-2012 yılları arasında Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Öğretmenliği dalında öğrenim görerek mezun oldu. Aynı yıl Erzurum Hınıs Mehmet Akif Ersoy ortaokuluna müzik öğretmeni olarak atandı. 2014 yılında Erzurum Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Bilim Dalı Tezli yüksek lisans programına kabul edildi. Hınıs'ta 3 yıl görev yaptıktan sonra 2015 yılında Hatay Kırıkhan Kurtuluş Ortaokulu'na müzik öğretmeni olarak atandı. 2016 yılında özel yetenek sınavı ile Hatay Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi'ne Klasik Gitar öğretmeni olarak atandı. Halen Hatay Bedii Sabuncu Güzel Sanatlar Lisesi'nde görevine devam etmektedir. Yabancı dili İngilizce olup bekârdır.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Adres: Sarımaz mah., Şehit Mahmut Açıl Cad., No: 17/11 Belen/Hatay

E-Posta: cema_l_yucel@yahoo.com

Tel: 0 534 763 99 97